ANUL I No. 85

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

VINERI 22 AUGUST 1903

P T 464

St. 5/16 79

Unirea tutulor Romînilor.

ABONAMENTE

ŢARĂ		STRAINATATE	
UN AN	20 Lei	UN AN	40 Lei
ŞASE LUNI	10 »	ŞASE LUNI	20 »
TREI LUNI	5 »	TREI LUNI	10 »

BANI 10 BANI

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA
3, EPISCOPIEI, 3

Redacţia nu răspunde de manuscrisele comunicate

VREMEA

ZIAR NAŢIONALIST ORTODOX

Alianţa tutulor Ortodoxilor.

ABONAMENTE

ŢARA		STRAINATATE	
UN AN	20 Lei	UN AN	40 Lei
ŞASE LUNI	10 »	ŞASE LUNI	20 »
TREI LUNI	5 »	TREI LUNI	10 »

BANI 10 BANI

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA
3, EPISCOPIEI, 3

Pentru anunţurĭ doritoriĭ se vor adresa la Administraţie

Tînărul nostru colaborator d. Victor Arteni, cu ocaziunea călătorieĭ pe care a făcut-o în Ardeal, însoţind pe directorul nostru, prinţul Leon L. Ghica, a întreprins o anchetă asupra vederilor diferiţilor fruntaşi politicĭ romînĭ din monarhia austro-ungară în diferite chestiunĭ politice la ordinea zileĭ.

In graba forţată a călătorieĭ şi a convorbirilor multiplicate s'aŭ putut produce unele confuziunĭ, lapsusurĭ saŭ chiar interpretărĭ greşite pe carĭ directorul nostru le deplînge, dezaprobîndu-le categoric.

Datoria ne impune să înregistrăm rectificarea pe care ne o adresează d. dr. Frîncu coroborată şi de acea pe care ne o adresează d. Arteni, că cuvintele pe carĭ le-a atribuit d-luĭ dr. Frîncu **nu reprezintă nicĭ decum părerile** *emise de d-sa într'o conversaţiune absolut privată* **şi nu un interview.**

Incă o dată deplîngînd confuziunea regretabilă şi involuntară făcută de d. Arteni, declarăm că d. dr. Frîncu nu a acordat nicĭ un interview şi că nicĭ nu a emis părerile ce i s'aŭ atribuit.

,,Vremea''

Buletin Exterior

O soluţiune a crizeĭ ungare

Se ştie că situaţiunea atît de gravă în Balcanĭ, ca şi cea atît de încurcată în imperiŭ, a silit pe împăratul Franţ-Iosef să renunţe de a maĭ merge la manevre şi să se întoarcă erĭ Mercurĭ la Pesta, pentru a căuta să dea o soluţiune crizeĭ.

In privinţa acesteia *Pester Lloyd* publică un articol al unuĭ membru al partiduluĭ liberal, care arată în ce mod privesc uniĭ oamenii politicĭ situaţiunea şi care maĭ ales subliniază gravitatea eĭ prin faptul că pune posibilitatea uneĭ soluţiunĭ de dat crizeĭ exclusiv în mîna suveranuluĭ.

Articolul în chestiune spune că: «majoritatea bărbaţilor pe carĭ i-a ascultat Majestatea Sa, aŭ recunoscut necondiţionat două lucrurĭ: 1) Aşa numitele aspiraţiunĭ naţionale pot fi împlinite numaĭ întru cît ele nu ating nicĭ în esenţă, nicĭ în formă pactul, art. de lege XII de la 1867; 2) Drepturile regeluĭ circumscrise în § 11 al pactuluĭ austro-ungar privitoare la armata comună, trebue să rămînă neatinse, căcĭ din dispoziţiunile acestuĭ paragraf reiese clar, că regele, care este supremul şef al armateĭ, decide singur în ce priveşte conducerea unitară a armateĭ, comanda şi organizarea eĭ, are drept de a examina şi stabili năzuinţele naţionale.

«Privitor la postulatele naţionale— continuă autorul anonim al articoluluĭ—iniţiativa trebue să pornească de la rege. E firesc însă, că ceea-ce aŭ promis guvernele Szell şi Khuen-Hedervary, nu poate fi în genere schimbat. Asupra celor-l'alte pretenţiunĭ *numaĭ* suveranul are dreptul de a hotărî şi decide în sensul, că ţinîndu-se *cont de* condiţiunile unităţiĭ armateĭ: ce poate da şi ce trebue dat. Dacă monarchul a ajuns să ia o hotărîre spontană, va trebui să se stabilească măsura concesiunilor şi să se declare, că în nicĭ o împrejurare ele nu maĭ pot fi schimbate.

«Urmează de aci, că monarchul n'ar primi programul soluţiuneĭ crizeĭ de la persoana, care eventual ar fi desemnată de ministru preşedinte, ci dimpotrivă programul soluţiuneĭ l'ar stabili însuşĭ suveranul din liberă hotărîre; apoĭ şĭ-ar alege persoana pe care ar însărcina-o cu constituirea cabinetuluĭ. Procedarea aceasta s'ar abate esenţial de la obiceiul de pînă acum, căcĭ pînă acum ministrul preşedinte desemnat, prezenta monarhuluĭ programul săŭ. De astă dată însă, domnitorul construeşte partea decisivă a programuluĭ viitoruluĭ ministru president.

«Dacă vre-un personagiŭ politic ar lua pe baza aceasta asupă-şĭ misiunea, n'ar maĭ avea nicĭ o cauză de a sta de vorbă cu opoziţia, ci ar face din programul săŭ o cestiune de partid şi ceĭ ce nu se vor supune, aŭ să iasă din partid.

«Nu se poate zice, că criza s'ar resolva ast-fel definitiv. Programul nouluĭ guvern urmează să fie dezbătut în cameră. Dacă stînga extremă ar face iarăşĭ obstrucţiune cît de domoală, Camera, fără nicĭ o şovăire, va trebui dizolvată şi în timpul cel maĭ scurt s'ar face alegerĭ noni.

«Acesta ar fi unicul mod de soluţiune».

Noĭ isprăvĭ bulgăreştĭ.

La acest loc arătam ierĭ tactica revoluţionarilor bulgarĭ-macedonenĭ, care constă în a teroriza pe de o parte populaţiunile nerăsculate, iar pe de altă parte de a le compromite în ochiĭ sălbateceĭ administraţiunĭ turceştĭ şi a le forţa ast-fel din cauza acţiuneĭ răzbunătoare a acesteĭ să facă cauză comună cu dînşiĭ.

Cînd aceste două mijloace nu le reuşesc atuncĭ eĭ se răzbună în mod fioros asupra celor ce nu vor să pactizeze cu dînşiĭ.

Iată în adevăr telegrama plină de grozăviĭ pe care «Wiener Tagblatt» o primeşte din Salonic, asupra celor petrecute la Cruşova, cînd fu ocupat de bandele revoluţionarilor mecedo-bulgarĭ:

«Cruzimĭ oribile aŭ fost comise de bandele luĭ Sarafoff şi Damian în oraşul Kruşova, unde locuesc 7 miĭ de romînĭ, o mie de albanezĭ şi 4 miĭ de bulgarĭ. Nişte tribunale extra-ordinare bulgăreştĭ aŭ obligat pe toţĭ ceĭ bogaţĭ să dea toată averea lor.

«Ceĭ carĭ refuzaŭ, eraŭ legaţĭ, biciuiţĭ groaznic şi martirisaţĭ în tot felul, din ordinul luĭ Sarafoff.

«Douĭ romînĭ bogaţĭ aŭ fost orbiţĭ cu fiare roşite în foc. Un comerciant a fost pus în ţeapă. Unuĭ bătrîn popă turcesc, anume Hadji Mehemed, i s'a smuls limba. Treĭ moschee aŭ fost aruncat în aer cu dinamită, tot aşa şi măreaţa biserică greco-romînă.

«Fetele romînce şi albaneze aŭ fost tîrîte, din biserica naţională romînă şi violentate. Maĭ multe din ele aŭ înebunit.

«La Tristenic, s'aŭ smuls limbele la treĭ romînĭ; toţĭ albaneziĭ şi mulţĭ greciĭ aŭ fost ucişĭ».

Şi în ast-fel de condiţiunĭ Bulgariĭ aşteaptă să fie copleşiţĭ de simpatiile noastre saŭ ale Europeĭ.

Telegrame

(*Serviciul telegrafic al* Agenţieĭ Romîne)

DE ASEARĂ

Austro-Ungaria

Călătoria Prinţilor Romînieĭ

Viena, 20 August

AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principele Carol aŭ plecat aseară la Francfort de unde se vor duce la Kreuznach pe Rin.

Turcia

Lupte crîncene în Macedonia

Constantinopol, 20 August

După nişte ştirĭ din Monastir, operaţiunile pentru izgonirea bandelor din următoarele patru centre unde aŭ luat poziţiunĭ tarĭ: Neveska, Vlahoklisura, munţiĭ Peristery şi Smilowo, aŭ început Joĭ; Vinerĭ Neveska fu luată după o luptă crîncenă; şoseaua, dominată de localitatea Vlahoklisura a fost luată după o luptă ce a durat toată ziua.

Perderile sunt considerabile din ambele părţĭ. Operaţiunile pentru ocuparea munţilor Peristery n'aŭ reuşit: bandele s'aŭ ascuns; operaţiunile contra localităţeĭ Smilowo aŭ reuşit pe deplin. Maĭ bine de 300 insurgenţĭ aŭ fost ucişĭ.

Temerĭ de atentate

Constantinopol, 20 August

Poarta a comunicat ambasadelor că sunt temerĭ de atentate ce vor fi îndreptate contra consulatelor şi ambasadelor şi că supravegherea a fost mărită în consecinţă. Poliţia, jandarmeria şi echipagiul staţionarelor păzesc localurile ambasadelor şi consulatelor.

Războiul Turco-bulgar iminent

Constantinopol, 20 August

Ştirĭ din Adrianopole spun că s'aŭ făcut perchiziţiunĭ la episcopatul şi liceul bulgar din acest oraş dar fără nicĭ un rezultat.

Circulă zvonul că la 1 Septembre ar izbucni revoluţiunea generală în Macedonia.

Acest zvon nu se poate controla dar este probabil că nu este de cît un zvon tendenţios.

Ştirile alarmante din Adrianopole nu sunt confirmate oficial.

Comerţul începe să sufere în urma ştirilor alarmante privitoare la ultimatumul Porţeĭ către Bulgaria şi în urma zvonuluĭ că izbucnirea războiuluĭ ar fi iminentă.

Aniversarea sultanuluĭ

Constantinopol, 20 August

Iluminaţiunea oraşuluĭ în seara aniversăreĭ urcăreĭ pe tron a Sultanuluĭ a fost splendidă. Nu se semnalează nicĭ un incident.

Rusia

Mare-duce bolnav

Petersburg, 20 August

Starea mareluĭ duce Mihail Nicolaevicĭ s'a îmbunătăţit de ierĭ.

DE ASTA-ZI

Austria

Regele Eduard la Viena

Viena, 21 August

Impăratul Francisc Iosef şi Regele Anglieĭ aŭ fost azĭ dimineaţă la vînătoare, de unde s'aŭ reîntors pe la orele 2 după amiază, salutaţĭ pe tot parcursul în modul cel maĭ simpatic de populaţiune.

La orele 5 seara a avut loc la Schoenbrunn un prînz.

Regele a făcut ierĭ o vizită Principeseĭ Clementina de Coburg.

Dezminţirĭ oficiale bulgare

«Politische Correspondenz» publică un interview cu un cunoscut diplomat bulgar, care cunoaşte toate fazele politiceĭ bulgare de 18 anĭ şi care şi-a exprimat uimirea că parte din presa străină serioasă s'a lăsat a fi influenţată de combinaţiunile tendenţioase răspîndite de presa opoziţionistă bulgară şi de presa sîrbească în privinţa călătorieĭ în străinătate a Principeluĭ Bulgarieĭ.

Diplomatul bulgar declară ca false aserţiunea după care situaţiunea din Bulgaria a trebuit să determine pe Principele Ferdinand să părăsească saŭ să-şĭ scurteze călătoria, pe care o face în fie-care an din consideraţiunĭ de pietate filială precum şi din motive de sănătate.

Tot aşa de absolut netemeinică este ştirea că o deputaţiune de membriĭ aĭ Sobranieĭ saŭ de ofiţerĭ ar fi expus Principeluĭ stricta necesitate de a se reîntoarce imediat în ţară.

Toate personalităţile chemate de Principe în Ungaria, unde se afla, pentru a'ĭ raporta, aŭ putut să-ĭ declare în deplină cunoştinţă că, cu toată reacţiunea turburărilor din Macedonia şi din opinia publică din Principat, nu este un motiv de a 'şĭ scurta vacanţa de care are trebuinţă.

Sunt de asemenea fanteziste toate combinaţiunile şi supoziţiunile ce se fac, după carĭ Principele pentru motive de siguranţă nu s'a dus la Sofia, ci la Euxinograd.

Diplomatul bulgar a conchis cam în termeniĭ următorĭ:

«Dacă opinia publică străină voeşte să aprecieze în dreaptă măsură situaţiunea Bulgarieĭ, ea trebue să excludă din calcul eventualitatea uneĭ răsturnărĭ de monarchie în Bulgaria, căcĭ toţĭ Bulgariĭ fără deosibire de ordin intelectual aŭ deplină încredere în principele Bulgarieĭ.»

Din aceeaşĭ sorginte se declară ca nefundată ştirea despre distrugerea monastireĭ Prochor din Vechea Serbie.

Grecia

Ciuma la Pireu

Atena, 21 August

Un cas suspect de ciumă a fost constatat în lazaretul St. Gheorghe de lîngă Pireu, pe un vapor care venea din Egipt.

Aŭ fost luate toate măsurile de pază.

Germania şi atitudinea Turcieĭ

Colonia, 21 August

Contrar ştireĭ răspîndite de comitetul macedonean cum că sultanul influenţat fiind de Germania, se găseşte la declararea războiuluĭ, «Gazeta de Colonia» declară că acest svon nu are alt scop de cît de a arăta Germania ca instigatoare de războiŭ. Politica Germanieĭ nu are alt scop de cît menţinerea păceĭ cît va fi cu putinţă. Iată de ce svonul răspîndit de comitetul macedonean este o minciună.

Dresda, 21 August

La prînzul de gală ce s'a dat la palat, Regele Saxonieĭ şi Impăratul Wilhelm aŭ ţinut toasturĭ.

Impăratul şi Principele moştenitor al Germanieĭ aŭ plecat erĭ seară din Dresda. In urma lor a plecat şi Regele Saxonieĭ la Lipsca.

Alianţa Ruso-Romînă

Sub acest titlu, ziarul oficios al ministeruluĭ de externe, *l'Indépendance Roumaine*, publică un foarte interesant articol apărut în ziarul *Znamea* (Ştiinţa) din Petersburg, cu data de 8 August c.

Reproducem în întregime acest important articol, care coprinde cu o rară limpiditate părerile pe carĭ le împărtăşim şi noĭ, părerĭ drepte asupra Romînieĭ, expuse din punctul de vedere rusesc şi carĭ aruncă o lumină vie asupra uneltirilor, carĭ aŭ căutat să răspîndească greşita părere a ostilităţeĭ Rusieĭ faţă de noĭ.

Tocmaĭ acesta a fost rostul apariţiuneĭ noastre şi aceasta este datoria patriotică ce ne-am impus: anume de a distruge legenda uneĭ Rusiĭ vrăjmaşe Romînieĭ saŭ cel puţin cu interese opuse a lor noastre.

Articole ca cel de maĭ jos, spulberă toate teoriile cu tendinţă de a înstrăina simpatiile Romînieĭ pentru sora sa maĭ mare în ortodoxie, istorica eĭ ocrotitoare.

Am primit ierĭ o scrisoare din Ungheni în care între altele ni se scrie:

«De cîtă-va vreme Romîniĭ ne arată nouă Ruşilor multă simpatie Am avut ocaziunea să constat aceasta cu ocaziunea uneĭ serate de binefacere dată la Ungheniĭ romînĭ.

«Romîniĭ aŭ avut cu acea ocaziune atenţiunĭ particulare pentru Ruşĭ şi i-aŭ primit cu entusiazm.

«Zilele acestea dealtmintrelea s'a întors din Romînia, prin Ungheni, deputaţiunea regimentuluĭ Vologda No. 18, însoţită pînă la graniţă de ofiţerĭ romînĭ. După cum v'aŭ anunţat telegramele, ştiţĭ că ofiţeriĭ noştri aŭ fost obiectul unor ovaţiunĭ calde din partea populaţiuneĭ şi a armateĭ romîne».

Ceĭ ce nu cunosc fazele istorieĭ romîne în acest din urmă sfert de secol şi carĭ nu cunosc nicĭ Romînia în general şi politica sa, vor citi poate cu indiferenţă ceace scrim. Dar aceste liniĭ vor umplea de bucurie pe aceĭ ce 'şĭ aduc aminte de perioada agitată prin care a trecut Romînia, precum şi numeroasele fluctuaţiunĭ carĭ aŭ marcat relaţiunile eĭ cu Rusia. Cele ce preced le vor face în special plăcere în acest moment cînd raporturile noastre cu Turcia sunt foarte incordate.

In cazul unuĭ războiŭ cu această putere, întrebarea de a se şti carĭ sunt aliaţiĭ noştri şi prieteniĭ noştri, vine în mod firesc la ordinea zileĭ.

Războiul ruso-turcesc a fost urmat de o perioadă în timpul căreia Romîniĭ ne-aŭ arătat multă vrăjmăşie, cu toate că Rusia a fost liberatoarea lor şi că li s'a înfăţişat ca aliată şi protectoare tradiţională.

Aceste sentimente vrăjmăşeştĭ aŭ crescut prin nemulţumirea ce a provocat anexarea Basarabieĭ de către Rusia în schimbul Dobrogeĭ.

Astă-zĭ, la capătul unuĭ sfert de veac, după ce patimile s'aŭ liniştit şi cînd putem cerceta maĭ obiectiv această cestiune, mă îndoiesc că se poate tăgădui că Romîniĭ n'aŭ avut un motiv real de a fi nemulţumiţĭ de noĭ din cauza acestuĭ schimb oferit acelora carĭ aŭ fost aliaţiĭ noştri, carĭ aŭ vărsat mult sînge alăturĭ de armiile ruseştĭ, la Plevna, şi maĭ ales la reduta Griviţeĭ, unde miĭ de ostaşĭ romînĭ aŭ căzut alăturĭ de aĭ noştriĭ. Luînd Romînieĭ o regiune avînd o populaţiune romînească compactă şi formînd un tot teritorial cu restul ţăreĭ, i-am dat în schimb Dobrogea, despărţită de ea prin Dunăre şi locuită de Bulgarĭ. E drept, că noĭ n'am făcut alt de cît să luăm ceace ne aparţinuse pînă la războiul Crimeeĭ, precum şi un braţ al Dunăreĭ pe care odinioară l'am stăpînit.

Nu se poate tăgădui totuşĭ, că atuncĭ am fi putut face o altă combinaţiune, dînd Romînieĭ vr'o altă compensaţie oare-care, care să nu atingă interesele aliaţilor noştri.

Orĭ-cum ar fi, aceste lucrurĭ sunt trecute şi fac parte din domeniul istorieĭ. Dacă vom judeca după noile sentimente ale Romînilor faţă de Ruşĭ, pare că aŭ început să uite dezbinările trecutuluĭ.

Avem decĭ motive de a ne bucura de cele ce se petrec.

Suntem departe de a putea nesocoti pe Romînia. Maĭ mult încă, suntem încredinţaţĭ că dacă împrejurările ne-ar pune vr'o dată în măsură de a alege între Austro-Ungaria şi Romînia, tot cîştigul şi preferinţele noastre ar fi de partea uneĭ alianţe cu Romînia. Şi aceasta nu numaĭ fiind-că interesele ce le avem în Peninsula Balcanică sunt în realitate opuse celor Austro-Maghiare; nu numaĭ fiind-că Austro Ungaria va fi pururĭ vrăjmaşa noastră, atît în năzuinţele noastre panslaviste cît şi în năzuinţa către Bosfor — dar şi din cauza compuneriĭ eterogene a acesteĭ ţărĭ de rase diferite, ceace slăbeşte puterile sale precum şi spiritul săŭ naţional.

Cu totul alt-fel e cu Romînia. Această ţară a propăşit într'un mod uimitor în timpul ultimuluĭ patrar de veac, într'un mod cu adevărat uimitor atît sub raportul intelectual şi economic, cît şi sub acela al conştiinţeĭ naţionale.

Pe o suprafaţă de maĭ bine de 133.000 de verste patrate, trăeşte o populaţiune de 7 milioane de suflete, formînd un popor aproape cu totul omogen, vorbind aceiaşĭ limbă, avînd aceiaşĭ religiune ortodoxă ca şi noĭ Ruşiĭ, putînd în caz de războiŭ să arunce în foc o armată regulată de 200.000 oamenĭ, perfect disciplinaţĭ şi a căror vitejie am constatat'o acum două-zecĭ şi cincĭ de anĭ.

Pe lîngă aceasta, poporul romînesc e puternic nu numaĭ prin unire, dar şi sub raportul economic. Romînia are un pămînt rodnic, buna stare a populaţiuneĭ sale creşte pe fie-care an: iată o garanţie asigurînd viitorul ţăreĭ.

E netăgăduit astă-zĭ că în caz de războiŭ cu Turcia, Romînia s'ar înfăţişa nouă, nu numaĭ ca o aliată naturală dar chiar ca o aliată indispensabilă.

Maĭ mult, dacă Romînia s'ar alia cu Turcia, înainte de a trece pe teritoriul turcesc am avea să învingem în Romînia pe un vrăjmaş puternic.

In cazul, de altă parte, al unuĭ războiŭ între Rusia şi Austro-Ungaria şi Germania—alianţa cu Romînia ar avea pentru noĭ o însemnătate colosală, armata romînească în spatele Austro-Ungarieĭ ar avea pentru Rusia aceiaşĭ însemnătate ca şi armata franceză în spatele Germanieĭ.

Iată de ce trebue să ne bucurăm din tot sufletul cînd vedem renăscînd dragostea pentru noĭ printre Romînĭ şi să facem totul ca să întărim raporturile de prietenie cu eĭ.

Şi apoĭ, Romîniĭ sunt «aĭ noştriĭ», prin trecutul lor, prin cultura slavă comună, înrîurireĭ căreia aŭ fost supuşĭ mult timp, prin religie comună, prin vrăjmaşĭ comunĭ ortodoxieĭ, prin Petru Movilă, prin legăturile prieteneştĭ dintre eĭ şi noĭ de acum două veacurĭ, pe vremea luĭ Petru-Cel-Mare şi Cantemir şi în sfîrşit prin sîngele vărsat alăturĭ de noĭ, acum un sfert de veac, în răsboiul independenţeĭ.

Suntem foarte fericiţĭ constatînd că un organ oficios al partiduluĭ şi guvernuluĭ liberal publică acest articol în întregime şi la locul de onoare, reviriment care ne umple de mulţumire, dîndu-ni-se de chiar adversariĭ noştri o strălucită şi repede satisfacţiune.

Dacă, însă, ziarul rus cu o rezervă meritorie se mulţumeşte să pună în evidenţă numaĭ comunitatea de interese a Rusieĭ şi a Romînieĭ, saŭ avantajele ce ar decurge pentru Rusia dintr'o cooperare prietenească şi conformă tradiţiuneĭ istorice cu Romînia, sarcina noastră patriotică este să arătăm foloasele ce noĭ putem trage de pe urma uneĭ prieteniĭ fireştĭ cu Rusia.

Aceasta a fost a doua parte a datorieĭ ce ne am impus.

Faţă cu detractoriĭ noştri, faţă cu apărătoriĭ uneĭ direcţiunĭ imprimate pînă acum politiceĭ noastre externe, am arătat de atîtea orĭ nulitatea cîntatelor eĭ foloase şi inanitatea tutulor speranţelor viitoare, puse în acea direcţie.

O singură politică se impune, astăzĭ maĭ mult de cît orĭ cînd, o singură direcţie ne poate fi folositoare, întru atingerea idealuluĭ naţional ce am fixat ca ţel al activităţeĭ noastre.

Acest adevăr a început să apară din ce în ce maĭ luminos; ne dovedeşte faptul că articole ca cel de maĭ sus sunt publicate în ziarele oficioase ale guvernnluĭ.

Şi nu putem de cât lua cu plăcere act de acest lucru.

ZI CU ZI

O MASURA BUNA

Primăria Capitaleĭ a întocmit un noŭ regulament pentru grădina Cişmegiu. Intre altele acest regulament opreşte —în sfîrşit!— servitoarele să maĭ staţioneze în grădină dacă nu sînt însoţite de copiiĭ stăpînilor lor, maĭ opreşte vînzarea în interiorul grădineĭ a fructelor, a covrigilor, etc.

Iată o măsură bună pe care noĭ de mult am reclamat-o, dar care are totuş cusurul de a fi prea limitată.

Ar fi trebuit ca primăria să ia această măsură pentru toate grădinile saŭ cel puţin pentru cele din centrul Capitaleĭ. De maĭ multe orĭ am cerut ca să se ia oare-carĭ măsurĭ în sensul de maĭ sus pentru a pune, cel puţin squarul Episcopieĭ, cel maĭ frumos din centrul Capitaleĭ, la adăpost de invazia rîndaşilor, slujnicilor fără stăpîn şi a haimanalelor de tot felul carĭ aŭ pus stăpînire pe toate grădinile şi squarurile noastre. Cu toate cererile noastre nicĭ poliţia nicĭ primăria nu a luat vre-o măsură ca să purifice squarul Episcopieĭ de aceştĭ vizitatorĭ dezgustătorĭ.

Iată, chiar în momentul cînd scriŭ aceste rîndurĭ, aruncîndu-mĭ ochiĭ pe fereastră, văd pe o bancă din grădina Episcopieĭ, d'inspre redacţia noastră, două sluşnice şi doĭ rîndaşĭ murdarĭ ciupindu-se şi întinzîndu-se fără să se sinchisească nicĭ de trecătorĭ, nicĭ de ceĭ cîţĭ-va copiĭ carĭ se joacă în apropiere.

Cum ar putea să'şĭ trimeată copiĭ, o familie maĭ bună, într'o asemenea grădină în care sunt expuşĭ să vadă atîtea scene scandaloase şi să audă atîtea grosolăniĭ şi vorbe neruşinate? Şi, doar pentru copiĭ, pentru ca să aibă eĭ, în primul rînd, un loc maĭ larg şi maĭ umbrit, ca să se joace şi să se plimbe, sunt făcute aceste grădinĭ.

Măsura pe care a luat-o Primăria pentru Cişmegiŭ ar trebui să se generalizeze la toate grădinile. O familie care locueşte dincolo de Ateneŭ, în strada Scaune saŭ Clemenţeĭ, bună oară, nu poate să 'şĭ trimeată copiĭ tocmaĭ în Cişmegiŭ. Şi apoĭ, măsura nu trebuia să privească numaĭ pe slujnice, dar şi pe rîndaşĭ, şi pe oamenĭ fără căpătîiŭ carĭ merg în grădinile publice să glumească şi să vorbească atîtea lucrurĭ pe carĭ urechea unuĭ copil de bună familie nu trebue să le audă.

Sanda

O RECTIFICARE

Domnule director,

In graba călătorieĭ şi multiplicarea conversaţiunilor ce am avut cu diferiţĭ fruntaşĭ romînĭ, cu ocaziunea serbărilor de la Baia-Mare, este explicabilă o confuziune saŭ o interpretare greşită a cuvintelor auzite.

Acesta este cazul meŭ cu convorbirea de natură intimă, şi pe care mărturisesc că greşit am calificat-o de interview, ce am avut faţă de maĭ multe persoane cu d. dr. Frîncu din Cluj.

Apelul pe care d. dr. Frîncu îl face la memoria mea stabilind greşita interpretare dată de mine cuvintelor sale, mă pune pe calea cea bună, aducîndu'mĭ aminte că cuvintele atribuite de mine d-luĭ dr. Frîncu nu reprezintaŭ părerile d-sale.

Cu această categorică rectificare, nădăjduesc că d. dr. Frîncu va fi perfect mulţumit, şi va crede că numaĭ o eroare involuntară m'a făcut să'ĭ atribuĭ părerĭ şi declaraţiunĭ, carĭ îĭ sunt străine.

Primiţĭ, etc.

Victor Arteni.

O VOCE SÎRBEASCA *)

I

Da! Asasinatul rămîne asasinat orĭ din ce motiv şi cu orĭ-ce scop s'ar săvîrşi el. Din punctul de vedere umanitar şi creştinesc grozăvia asasinatuluĭ nu se micşorează nicĭ chiar atuncĭ, cînd se săvîrşeşte ca legitimă apărare saŭ ca *pedeapsă* legală. Ucigaşul, osîndit la moarte, orĭ-cît ar fi meritat această grozavă pedeapsă, în momentul despărţireĭ luĭ silite de viaţă, deşteaptă mila lumeĭ civilizate; şi aceasta e încă un fel de ertare saŭ împăcare cu *fostul* om.

Totuşĭ umanitarizmul acesta trebue să nu meargă aşa departe, în cît să treacă cu vederea, acele trepte anume, carĭ stabilesc diferenţiarea între asasinate; acele trepte, care din punctul de vedere al moraleĭ îngreuiază saŭ uşurează fapta ucigaşuluĭ. *Crima*, decurge din imoralitate, al căreĭ grad se socoteşte ţinînd seamă de cauzele psihologice, patologice saŭ sociale în carĭ se găsea făptuitorul în momentul săvîrşireĭ crimeĭ. Adevărata crimă e, cînd se săvîrşeşte asasinatul asupra uneĭ persoane care *personal* nu e responsabilă de cauzele care împing pe ucigaş să facă o faptă contra legilor.

Dacă, ţinînd seamă de cele de maĭ sus, putem considera asasinatul ex-regeluĭ Alexandru şi soţieĭ sale ca crimă; dacă pe făptuitoriĭ acestuĭ fapt îĭ putem considera ca criminalĭ, cum a vrut s'o facă presa romînească, imitînd pe cea străină; aceasta o vom putea face numaĭ atuncĭ, cînd vom cerceta cu scrupulozitate cauzele antemergătoare omoruluĭ perecheĭ regale sîrbeştĭ.

Nu trebue maĭ întîiŭ să uităm un lucru: că orĭ-ce individ—membru al societăţeĭ—care se sustrage legilor şi începe a făptui lucrurĭ împotriva legilor, devine culpabil răspunzător şi ca atare e pedepsit în raport cu mărimea crimeĭ săvîrşite. Pentru indivizĭ decĭ, avem codul penal după care societatea, prin legile eĭ pozitive, îĭ judecă.

Dar un rege nu e acelaş lucru ca şi un simplu particular; el se află, prin însăşĭ poziţia luĭ neviolabilă, deasupra orĭ-căreĭ dispoziţiunĭ a coduluĭ penal, aşa că, în caz cînd el începe a călca legile nu e cu putinţă să găseştĭ nicĭ poliţie, nicĭ tribunal, care ar putea pedepsi pe un rege răŭ-făcător pentru faptele sale împotriva legilor. Legile sunt făcute pentru indivizii *violabilĭ*, iar pe ceĭ *neviolabilĭ* îĭ jude *ă revoluţiunea!* Acesta e un principiŭ întărit de istorie şi pe care nimenĭ pînă azĭ nu l'a putut doborî!

Trebue aşa dar, să cercetăm cu deamănuntul, dacă asasinarea regeluĭ Alexandru şi a soţieĭ sale, a fost rezultatul uneĭ revoluţiunĭ, care a executat numaĭ *pedeapsa* asupra unuĭ rege răŭ-făcător, saŭ a fost opera unor fanaticĭ orbiţĭ de patimă saŭ a unor speculatorĭ, carĭ n'aŭ avut nimic de comun cu credinţele şi tendinţele poporuluĭ din care fac parte.

In primul caz, regele Alexandru stă în faţa istorieĭ ca un *culpabil*, asupra căruia revoluţia a adus la îndeplinire osînda ţăreĭ întregĭ, în al doilea, ca un *martir* pe care fanaticiĭ saŭ speculatoriĭ criminalĭ l'aŭ ucis.

Dacă manifestările exterioare ale dispoziţiuneĭ unuĭ popor sunt un mijloc de a judeca o situaţiune; atuncĭ nu va fi răŭ ca aci să stabilim o comparaţiune.

In ziua de 29 Maiŭ 1868 a fost ucis Obrenovicĭ III (Prinţul Mihail); în ziua de 29 Maiŭ 1903 Obrenovicĭ IV. Ce vedem aci? Moartea principeluĭ Mihail a fost întîmpinată cu o explozie de durere în Serbia întreagă durere care a cuprins chiar pe aceia carĭ duceaŭ totuşĭ cea maĭ energică opoziţie împotriva principeluĭ; iar la auzul asasinatuluĭ regeluĭ Alexandru întreaga Serbie a salutat cu bucurie acest eveniment, ba chiar şi aceia carĭ odinioară l'aŭ slujit cu credinţă în călcarea legilor. Nu uitaţĭ, că dr. Vladan Georgevicĭ, preşedintele con-

---

*) Incepem astă-zĭ publicarea articolelor d-luĭ Dragutin I. Ilică, pentru carĭ ca introducţie a servit scrisoarea adresată directoruluĭ nostru şi publicată în No. 82. N. R.

BIBLIOTECA UNIV. CLUJ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PIAŢA
CEREALELOR ŞI EFECTELOR

PIAŢA BRĂILA

Ştirile din America aŭ venit cu 3/8 cent maĭ sus. Grîŭ neschimbat. Secara s'a plătit astăzĭ maĭ puţin cu 10—15 leĭ la vagon, asemenea s'a plătit cu 10 leĭ maĭ puţin la orz şi ovăz. La orele 11 maĭ mulţĭ cumpărătorĭ s'aŭ retras de a maĭ cumpăra.

Cotaţiunile Americeĭ pe ziua de 20 August 1903

	Grîŭ New-York		Porumb Chicago	
	Erĭ	Azĭ	Erĭ	Azĭ
Disponibil . . .	87—	87 3/8	——	——
Septembre . . .	86 3/8	87 1/8	50 5/8	51 1/2
Decembre . . .	86 7/8	87 3/8	50 3/4	51 1/4

BURSELE STREINE

Cursul de la 19 August 1903.

Berlin

Rubla 2,1605.— Disconto 187,40 Napoleon —,—.

Schimb: Londra 8 zile —,—. Paris —,— Amsterdam —,—. Viena 85,15. Belgia 80.80. Italia 10 zile —,— Elveţia 99,50.

Renta romînă: 1881 5 % 98.90; 1893 5% 99,30; 1890 4 % 86,—; 1894 85,70 1896 85.60; 1898 85,60. Nouĭ impr. rom. 1903 5% 99,30. Impr. munic. Buc. 92,25. Scompt 3 3/4.

Tendinţa calmă.

Londra

Consolidate 90 5/8. Banca Rom. 6—. Scompt 2 1/2. ***Schimb:*** Paris 25,33. Berlin 20,58. Amsterdam 12,04.

Paris

Banc. otomană 572,—. Lot. turc. 123,—. Renta franc. 3% 97,57. Renta rom. 5% 100,—. 4% —,—. 4% —,—. Renta italiană 102,45. Renta ung. 102,—. Renta ext. Span. 90 60.

Schimb: Londra 25,155, Viena 104.12 Amsterdam 206.37 Berlin 122,25. Belgia 1/16. Italia 1/8. Elveţia pair. Scompt 2 1/2.

Tendinţa grea.

Francfort

Renta rom. 5% 98,80. Renta rom. 4% 87,20. Noul Imprumut rom. 98,10 Scompt 3 1/2.

Viena

Napoleon 19,05. Rubla 2,53 Anstalt 649,25. Credit func. austr. 918,—. Credit. ungar 719.—. Drumurĭ de fer austr. 656.—. Lombarde 80,—. Alpine 367,50. Lot. turc. 116,50. Rentă hîrtie. aust. 100,10; argint 100,— aur 120,20; aur ung. 118.95.

Schimb: Londra 239,10. Paris 95,07. Berlin 117.40. Amsterdam 198,20. Belgia 95.10. Italia 95,20.

Tendinţa calmă.

siliuluĭ în timpul faimosuluĭ atentat al luĭ Knezevicĭ, sub guvernul căruia «tribunalul marţial» a săvîrşit acele nemaĭ auzite infamiĭ asupra unor cetăţenĭ nevinovaţĭ — s'a ridicat azĭ în apărarea ofiţerilor sîrbeştĭ dovedind, că regele Alexandru şi-a meritat pe deplin soarta care l'a ajuns.

Vladan Georgevicĭ, pe care nicĭ teama de propria sa conştiinţă, nicĭ teama de judecata nepărtinitoare a istorieĭ, nu l'a putut împedica de a nu fi dinainte de atentatul luĭ Knezevicĭ şi pînă la căsătoria regeluĭ cu Draga Maşin, un adjutant zelos în toate infamiile şi călcările de legĭ ale regeluĭ criminal; care n'are de sigur nimic comun cu revoluţiunea ce a pus capăt dinastieĭ Obrenovicilor şi care, numaĭ ca să ridice şi maĭ mult prestigiul numeluĭ Obrenovicilor, a numit în public pe bunicul a tualuluĭ rege—pe George cel mare—«dezertor militar», care după legile militare a meritat pedeapsa cu moarte; însuşĭ acest dr. Vladan 'şĭ arată admiraţia pentru fapta vitejească a ofiţerilor sîrbeştĭ şi recunoaşte în mod public, că ucigînd pe regele Alexandru aŭ salvat patria! Şi doar de dînsul nu se poate spune, că vorbeşte acestea sub presiunea situaţiuneĭ din ţară; el e afară de orĭ-ce presiune, stînd la Viena.

Dragutin I. Ilicĭ.

Preoţiĭ pot fi învăţătorĭ?

In congresul corpuluĭ didactic primar din anul acesta, a venit vorba şi despre preotul rural şi rolul pe care el 'l ar avea în învăţămînt. D. I. Ghiaţă, institutor la şcoala de aplicaţie a Şcoaleĭ normale de învăţătorĭ din Bucureştĭ, arătînd greutăţile ce le întîmpină dascălul sătesc, în îndeplinirea datorieĭ sale, din causa număruluĭ prea mare al copiilor ce vin la şcoală; arătînd că, cu orarul cel noŭ de a veni la şcoală două seriĭ de copiĭ, uniĭ de dimineaţă şi alţiĭ după amiazĭ, dascălul sătesc se ruinează fisiceşte şi intelectual, a propus de a cere concursul şi celuĭ-l'alt factor de cultură la sate, adică preotuluĭ. D-l Ghiaţă a propus ca să se înfiinţeze al douilea post de învăţător la toate şcoalele saŭ la cea maĭ mare parte şi aceste posturĭ să fie încredinţate preoţilor săteştĭ.

D. ministru Sp. Haret, care era faţă şi presida sedinţa congresuluĭ, a găsit propunerea bună, însă nerealisabilă din următoarele cause:

a) Azĭ numărul preoţilor este mic şi în multe părţĭ a început să se simtă lipsa lor.

b) După legea cleruluĭ, trebuind ca în fie-care comună să fie un singur preot şi cum unele comune sunt prea marĭ, orĭ formate din cătune depărtate unele de altele cu zecĭ de chilometri—şi ca exemplu a citat comuna Predeal—preotul cu greŭ va putea să şi îndeplinească numaĭ datoria de preot, ne cum să maĭ poată face şi pe dascălul.

c) Că d-sa a voit să aplice art. 18, alin. 3 din legea cleruluĭ mirean, adică să oblige pe preoţĭ a preda religiunea, însă după constatărĭ a ajuns la convingerea, că abia dacă ar găsi în fiecare judeţ treĭ preoţĭ, carĭ să aibă timp a face acest lucru. Din această cauză a trebuit să abandoneze ideia.

Cele spuse de d. ministru sunt adevărate, pînă la un punct, totuşĭ ele nu sunt de natură a ţine pe preot departe de şcoală. Legea cleruluĭ mirean, fie că n'a prevăzut acele greutăţĭ, fie că nu le-a crezut ne neînvins — ceea ce mi se pare maĭ temeinic, — a dat voe preotuluĭ a se apropia de şcoală, prevăzînd în programul seminariilor studiul pedagogieĭ şi al practiceĭ pedagogice şi dînd drept absolvenţilor de seminar a trece examenul de capacitate pentru învăţător la şcoale normale şi a fi numiţĭ învăţătorĭ, dacă reuşesc la examen, iar după ce se vor face preoţĭ, să primească leafa jumătate ca învăţătorĭ.

Pe baza acestor dispoziţiunĭ azĭ mulţĭ preoţĭ tinerĭ sunt şi învăţătorĭ. Dacă se susţine că ocupaţiunea preotuluĭ ca preot nu-ĭ poate permite a fi şi învăţător, atuncĭ nu maĭ înţeleg, care ar fi raţiunea de a se obliga seminariştiĭ a învăţa pedagogia şi a li se da drept să dea examene de capacitate pentru învăţătorĭ.

Este adevărat că preotul în îndeplinirea serviciuluĭ săŭ azĭ, nu se poate conduce după un anumit orar, dar aceasta se datorează obicinuinţeĭ, nu imposibilităţeĭ.

Pînă acum poporul nostru a fost obicinuit ca atuncĭ, cînd chiamă pe preot la un serviciŭ, preotul să se ducă imediat. Aceasta se putea face cînd eraŭ maĭ mulţĭ preoţĭ. Azĭ, saŭ cel mult într'un viitor apropiat, cînd într'o comună de 4—6000 familiĭ va fi un singur preot, aceasta nu va maĭ putea pleca imediat, cînd va fi chemat de o dată la două extremităţĭ ale comuneĭ. Cînd eraŭ douĭ preoţĭ, plecaŭ de o dată şi dorinţa enoriaşuluĭ era îndeplinită. Unul singur va pleca unde cazul este maĭ grav, rămîind cel-l'alt să maĭ aştepte. Ast-fel dar, vrînd ne vrînd, se va stabili un onorar.

La drept vorbind numaĭ două cazurĭ reclamă urgenţa: moartea grabnică şi botezul grabnic; toate celel'alte serviciĭ sunt posibile de întîrziere. Dar şi în cazurile urgente se pot lua măsurĭ. Mulţĭ sunt obicinuiţĭ a lăsa pe bolnav neîmpărtăşit, orĭ pe copil nebotezat pînă e aproape să expire şi atuncĭ aleargă după preot. Se pot sfătui oameniĭ, ca în cazurĭ de acestea să se ia măsurĭ dinainte şi în această privinţă mulţĭ preoţĭ, prin poveţe, aŭ ajuns la bune rezultate.

Rămîn cazurile prea grabnice, dar de acestea nu se pot întîmpla de cît cîte-va în cursul anuluĭ. Cazurĭ neprevăzute, carĭ să'l împedice de la datorie, se pot întîmpla în cursul anuluĭ şi învăţătoruluĭ. Cîte-va lipsirĭ în cursul anuluĭ, cred că nu vor ţine şcoala primară în loc, maĭ ales că asemenea lipsirĭ, poate şi maĭ numeroase, se întîlnesc în toate şcoalele, fără ca să stea pe loc în mersul lor.

Preotul harnic 'şĭ poate aşa de bine aranja îndeplinirea datorieĭ, în cît să nu sufere nicĭ şcoala nicĭ enoria sa.

Azĭ sunt atîţia preoţĭ învăţătorĭ, carĭ n'aŭ dat loc la nicĭ o nemulţumire — de cît poate la nemulţumirĭ pornite din intrigĭ, — carĭ 'şĭ aŭ îngrijit şi de şcoală şi de biserică şi carĭ aŭ găsit timpul disponibil să se ocupe şi cu cititul, aşa că la concursul pentru institutorĭ ţinut anul acesta, din 10, carĭ aŭ răuşit la concurs, treĭ aŭ fost preoţĭ, dintre care unul a fost clasat cel d'întîiŭ de comisiunea examinatoare din Bucureştĭ.

Aceasta este o probă destul de elocuentă, că preoţiĭ muncesc, că ştiŭ să 'şĭ facă datoria, în cît să fie ceĭ dintîiŭ.

Dacă azĭ în fie-care judeţ se găsesc maĭ mult de treĭ preoţĭ, carĭ sunt învăţătorĭ şi cu toată ocupaţia lor ca preoţĭ nu daŭ loc la nemulţumirĭ, este de mirare cum d. ministru s'a convins că n'ar găsi în fie-care judeţ de cît treĭ preoţĭ, carĭ să predea religiunea, cînd ştiut este că o asemenea ocupaţie n'ar cere preotuluĭ de cît opt ore pe săptămînă, decĭ maĭ puţin de o oră şi jumătate pe zi.

Posibilitatea predăreĭ religiuneĭ de către preot a fost recunoscută şi de d. administrator al Caseĭ Bisericeĭ, P. Gîrboviceanu, care — se spune — a intervenit formal la d. ministru al instrucţiuneĭ publice de a se obliga preoţiĭ săteştĭ să predea religiunea în şcoalele primare. Afară de aceasta mulţĭ preoţĭ aŭ cerut prin petiţiĭ, ca, potrivit art. 18, al. III din legea cleruluĭ, să li se dea voe a preda religiunea în şcoala din comuna lor, lucru ce nu li s'a admis.

Cu şcoalele primare urbane lucrul ar fi şi maĭ lesne realizabil, de oare-ce acĭ preotul nu maĭ are trebuinţă să alerge zecĭ de chilometri; şcoalele în majoritate sunt lîngă bisericĭ.

Şi cu toate acestea nimenĭ nu s'a gîndit să dea preotuluĭ însărcinare d'a preda religia. Poate s'ar susţine că mare parte din preoţĭ n'aŭ pregătirea pedagogică. Dar cu ceĭ tinerĭ cum rămîne? Eĭ aŭ pregătirea pedagogică în seminar şi o maĭ aŭ şi la universitate în seminarul padagogic.

A fost nenorocit sitemul, că, de la un timp în ţara noastră, s'a separat şcoala de biserică. Istoria ne probează că în trecutul nostru şcoala a fost unită cu biserica şi aceasta a făcut tăria neamuluĭ.

De cînd s'a separat şcoala de biserică aŭ venit pe capul nostru multe rele.

Dacă vom cerceta raporturile dintre ceĭ douĭ factorĭ de cultură la sate, le vom găsi înăsprite în cele maĭ multe părţĭ. Vom găsi aceĭ factorĭ, în loc de a fi fare luminoase, sunt piatra de scandal, unul surpă ceia-ce cel-l'alt zideşte. Va fi numaĭ unul vinovat, vor fi amîndoĭ vinovaţĭ, experienţa a dovedit că aproape în tot-d'a-una vinovat s'a găsit numaĭ preotul.

Trebuesc îndulcite raporturile, trebueşte stabilită unirea şi aceasta nu s'ar face maĭ uşor, de cît punîndu-ĭ alăturĭ pentru a educa generaţiunea viitoare. Azĭ se observă o înstreinare complectă de biserică şi e natural să fie aşa, de oare-ce nu s'aŭ maĭ deprins copiĭ a merge la biserică.

S'aŭ dat ordine ca copiiĭ de şcoală să fie aduşĭ la biserică, nimenĭ însă nu s'a gîndit să cerceteze dacă aceste ordine se esecută. Adesea se trimit cîţĭ-va copiĭ la biserică, carĭ ne-fiind supravegheaţĭ, turbură liniştea celor ce vin acĭ, saŭ joacă mingea în jurul bisericeĭ

S'aŭ dat ordine să se facă de preot sfinţirea apeĭ la fie-care zi întîiŭ, la care să ia parte şcolariĭ şi dascăliĭ, dar cum se face, Dumnezeŭ ştie! Preotul se duce la ora de intrat în clasă, dar n'aŭ venit toţĭ dascăliĭ, aşteaptă 10, 15, orĭ maĭ multe minute pînă vin, maĭ aşteaptă pînă se pregătes, pînă se aranjează copiiĭ. Toate acestea îĭ consumă maĭ mult de o oră. Şi aceasta n'ar fi nimic dacă ar vedea buna-voinţă. A doua lună se duce cu 10 orĭ 15 minute maĭ tîrziŭ, doar va găsi totul gata. Dar altă greutate, un dascăl maĭ sîrguincios a intrat în clasă, ceĭ-l'alţĭ nu pot să'l aştepte pînă va termina lecţia, se începe serviciul cu ceĭ prezenţĭ, pe cînd dascălul sîrguincios 'şĭ face lecţia cu copiiĭ în clasă. Altă dată preotul începe serviciul la cererea dascălilor prezenţĭ, fără a maĭ aştepta pe ceĭ ce n'aŭ venit încă. Cînd vin şi aceştia fac observaţie preotuluĭ, pentru ce nu 'ĭ a aşteptat? Iată cum se face educaţia religioasă a tineretuluĭ.

Dar ce voiŭ maĭ zice de dispreţul arătat preotuluĭ din partea tineretuluĭ, nu maĭ vorbesc ne cea l'altă parte a publiculuĭ.

Copiĭ ies din curtea şcoaleĭ şi dacă din întîmplare văd un preot, încep să strige cam aşa: Uite popa mă!... ne-a eşit popa înainte!... înoadă colţul batisteĭ, saŭ trece-ĭ pe dinainte ca să-ĭ taĭ puterea... Mergĭ d'andaratele să nu ţi se întîmple ceva răŭ, şi alte multe caraghioslîcurĭ, ce nu se pot spune acĭ.

Cu o asemenea educaţie, putem să avem un public cu respect către biserică şi către servitoriĭ eĭ? Şi ne maĭ mirăm, cînd auzim muzica militară—nu o bandă de ţiganĭ—cîntînd sîrba popilor, în aplausele publiculuĭ, cînd vede trecînd nu un preot, ci episcopĭ, prin locurĭ, pe unde orĭ care muritor poate trece, fără a fi expus ridicoluluĭ nimănuĭ?

Preotul a ajuns să fie obiect de ridicul, nu un factor de cultură şi de moralitate. Societatea de sus pînă jos vede în preot numaĭ partea luĭ rea şi unde nu găseşte acea parte rea, caută s'o inventeze, orĭ s'o transpună de la cel ce o are, la cel ce nu o are. Va fi avînd şi preotul partea luĭ bună, dar de această parte nu voeşte să se intereseze nimenĭ.

După umila mea părere, cred că îndreptare s'ar putea face atuncĭ, cînd preotul ar fi pus alăturĭ cu învăţătorul, unde este posibil ca învăţător al II-lea, unde nu a preda, numaĭ religia la ţară, iar la oraş a preda religiunea alăturĭ cu institutoriĭ, de oare-ce şi preotul de sat şi cel de oraş are pregătirea necesară.

Dacă dreptul la sate nu va putea face maĭ mult, dar cred că va putea face atît cît d. ministru Haret a cerut în congres învăţătorilor. Aşa la plîngerea învăţătorilor, că cu două seriĭ de elevĭ pe zi nu se poate face carte multă, d. ministru a spus că dorinţa d-sale este a merge la şcoală cît maĭ mulţĭ copiiĭ şi ar fi foarte mulţumit, dacă tot copilul de ţăran ar putea să înveţe numaĭ să scrie şi să citească.

Afară de aceasta, în ţară sunt multe bisericĭ filiale, carĭ nu se vor putea desfiinţa de oare-ce cătunele sunt prea depărtate de parochie.

In cele maĭ multe cătune de acestea este şi cîte o şcoală de cătun, cu învăţătorul plătit 40 leĭ lunar.

În viitor la finale vor fi hirotonisiţĭ seminariştĭ cu diplomă. Acestora nu le va conveni să stea preoţĭ cu 35 leĭ lunar, de oare-ce printr'o omisiune neînţeleasă, nu se face deosebire la leafă în legea cleruluĭ între preoţĭ supra-numerarĭ cu patru clase. şi ceĭ cu seminarul complect. Dîndu-le însă şi şcoala de cătun, prin munca lor vor putea a-şĭ agonisi un traĭ maĭ comod şi ast-fel vor fi atraşĭ a se chirotonisi şi supra-numerarĭ.

Care ar fi folosul uneĭ asemenea însărcinărĭ date preotuluĭ?

Folosul ar fi următorul: Preotul fiind lîngă copiĭ în şcoală, acesta se va deprinde cu preotul, va cîştiga respect de el, va cîştiga iubire de biserică, de oare-ce preotul mergînd regulat sărbătoarea la biserica, vrînd nevrînd vor merge şi copiiĭ. Ce se va învăţa de la preot la religie va prinde maĭ bine rădăcinĭ în inima şi mintea copiluluĭ, de oare-ce preotul este investit cu un oficiŭ religios, plus că preotul va pune maĭ mult zel în predarea cursuluĭ, avînd în vedere interesul misiuneĭ sale.

Copiiĭ, carĭ vor trece în şcoalele secundare, vor da tot de preot, ca profesor de religie, aşa că nu li se va părea lucru curios, cum adesea se întîmplă azĭ.

Nişte asemenea copiĭ, deveniţĭ marĭ vor şti care este rostul şi al bisericeĭ şi al preotuluĭ, înlăturînd de la eĭ credinţele superstiţioase de a vedea în preot un om nefast şi menit a provoca sarcazme şi scene de petrecere.

Al doilea folos este, că preotul ar fi imboldit de a căuta necontenit să-şĭ mărească cercul cunoştinţelor sale şi va lucra cu tragere de inimă, ştiind că meritul luĭ va fi recunoscut, iar nu ca azĭ, cînd şi ceĭ meritoşĭ şi ceĭ maĭ puţin meritoşĭ sunt amestecaţĭ la o-l'altă şi răsplătiţĭ la fel.

Am crezut necesar să înşir acĭ aceste observaţiunĭ, cu speranţa că d. ministru de culte le va avea în vedere şi nu le va considera alt-fel, de cît că sunt eşite dintr'o inimă doritoare de a se face ceva, pentru ridicarea prestigiuluĭ preotuluĭ şi pentru îndrumarea poporuluĭ către bine şi fericire.— *Consolatorul.*

Econ. D. Georgescu.

INCENDIAREA VAPORULUI „VASKAPU" PE MAREA-NEAGRA

Erĭ după prînz, o telegramă sosită de la filiala S. W. Hofman din Burgas, a înştiinţat agenţia Hofman din Galaţĭ că vaporul «Vaskapu» plecînd din Varna, pentru Constantinopole, la cîte-va kilometri de portul Varna, s'a produs o explozie pe bordul vasuluĭ şi întregul vas a fost cuprins de flacărĭ.

Imediat s'a telegrafiat la Constantinopol pentru a se trimete alte vapoare în ajutorul celuĭ incendiat.

Victime ale acesteĭ exploziĭ aŭ căzut d-niĭ: A. W. Letis primul comandant, Cazimiro Descovicĭ al doilea căpitan, Persicĭ al treĭ-lea ofiţer, şi un tînăr anume Lendovi funcţionar superior la agenţia S. W. Hofman în Buda-Pesta, care plecase cu acest vapor la Constantinopol.

Vaporul «Vaskapu» a mers prin valurile măreĭ, fără a avea comandant, de oare-ce la prima explozie, ceĭ treĭ căpitanĭ aŭ căzut victime.

Pînă în prezent nu se cunoaşte numărul victimelor. Se crede că şi alţiĭ din personalul vaporuluĭ s'aŭ perdut în valurĭ.

Cauza acesteĭ exploziĭ nu se cunoaşte; după uniĭ se zice că cazanul ar fi făcut explozie, iar după alţiĭ că la plecarea vaporuluĭ din Varna, s'ar fi aruncat o bombă de dinamită, şi că de aceea primul mecanic şi ceĭ-l'alţĭ oamenĭ carĭ se aflaŭ jos la maşină nu aŭ suferit nimic.

Vaporul «Vaskapu» plecase din Galaţĭ, încărcat cu 80 vagoane scîndurĭ şi lemnărie de construcţie şi 30 vagoane zahăr, ciment şi diverse mărfurĭ destinate pentru Constantinopol.

Pagubele cauzate de această explozie, se ridică la vre-o 5—6 sute miĭ de leĭ

Pe de altă parte după o telegramă din Sofia se afirmă că vaporul «Vaskapu» a exploadat în urma uneĭ explozii de dinamită. Se zice că dinamita era să fie trecută ca contrabandă. Incendiul de pe vapor a isbucnit la 12 milurĭ de Mesembria şi vaporul arzînd s'a împlîntat într'o bancă de nisip. Vaporul ducea cantităţĭ de lemnărie şi afară de personalul echipagiuluĭ se maĭ aflaŭ pe el 45 pasagerĭ.

Se crede că numărul morţilor şi răniţilor e de 28.

* * *

O altă telegramă din Sofia aduce versiunea că treĭ bastimente şi nu unul, ale societăţeĭ ungureştĭ de navigaţie pe Dunăre s'aŭ incendiat aproape de Mesembria. Ceĭ treĭ căpitanĭ aĭ vaselor, şease marinarĭ şi 19 călătorĭ s'aŭ înecat. Incendiile aŭ fost pricinuite de explosiunĭ de dinamită, carĭ aŭ avut loc aproape în acelaş timp pe cîte-şĭ trele vasele.

S'a deschis o anchetă.

INFORMAŢIUNI

Ministerul instrucţiuneĭ publice a trimis tuturor directorilor de şcolĭ comerciale de gradul I şi II o circulară prin care se încuviinţează, în conformitate cu art. 60 din legea învăţămîntuluĭ profesional, cu începerea anuluĭ şcolar 1903—1904, să se facă cursurĭ suplimentare de seară şi de Duminecă. Circulara invită pe directoriĭ şcoalelor să răspundă, în ce mod s'ar putea organiza acele cursurĭ.

La 1 Septembrie, orele 11 dimineaţa se va face la primăria Capitaleĭ a 39-a tragere la sorţĭ a obligaţiunilor împrumutuluĭ de 16 milioane din 1884 al comuneĭ Bucureştĭ.

Ministerul finanţelor a depus erĭ la Banca Naţională 3 milioane în comptul anuităţilor datorieĭ publice, cu toate că cuponul de Septembrie şi Noembrie a. c. a şi fost acoperit prin depunerile anterioare şi prin sumele rămase disponibile la sindicatul băncilor din străinătate, din conversiunea împrumutuluĭ de 175 milioane.

La 1 Septembrie se va face la ministerul de finanţe tragerea la sorţĭ a titlurilor 5 la sută ale împrumutuluĭ de 6 milioane jumătate din 1894.

La această tragere se vor amortiza 38 titlurĭ în valoare de 32.500 leĭ, şi anume: 3 titlurĭ a 5000 leĭ şi 35 a 500 leĭ.

Duminecă, 24 August, la orele 9 dim. se va face la Camera de comerţ din Capitală, alegerea a douĭ membriĭ în Camera meseriilor.

Vor vota membriĭ corporaţiilor din Bucureştĭ, Olteniţa, Giurgiŭ şi Călăraşĭ.

Alegerile vor fi prezidate de d G. G. Assan, preşedintele Camereĭ de comerţ din Capitală.

Aseară s'a întrunit comitetul societăţeĭ corpuluĭ sanitar inferior, la sediul societăţeĭ din calea Griviţeĭ şi s'a ocupat cu alcătuirea memoriuluĭ ce va fi înaintat direcţieĭ generale sanitare.

Acest memoriŭ cuprinde îmbunătăţirile ce urmează a fi introdu-se în corpul sanitar inferior, conform desideratelor exprimate în congresul ce s'a ţinut acum două lunĭ.

Printr'o circulară a ministeruluĭ de finanţe se face cunoscut şefilor de vămĭ că se va impune pe viitor cu 40 leĭ suta de kilograme, toate cartoanele, marĭ şi micĭ, pregătite pentru fotografĭ şi pictorĭ, afară, bine înţeles de acele cartoane, carĭ aŭ prin tăetură, hotărît locul unde trebue să se aplice fotografia (passe-partout) precum şi de acelea ce se prezintă unite, două saŭ maĭ multe la un loc, prin încheerĭ saŭ lipire, însă volante, de oare-ce sunt considerate ca lucrărĭ de carton.

Noul regulament, întocmit de primăria Capitaleĭ pentru grădina Cişmigiŭ, opreşte cu totul staţionarea servitoarelor, afară de acelea carĭ vin cu copiiĭ stăpînilor lor; opreşte vînzarea în grădină a fructelor, brăgeĭ, covrigilor, etc; interzice plimbarea orĭ trecerea cu biciclete prin grădină.

Pentru preîntîmpinarea cheltuelilor ce se vor face în timpul asistăreĭ M. S. Regeluĭ la manevrele din Septembrie, s'a deschis un credit de 4500 leĭ pe seama jud. Dolj.

La academia de Muzică va continua şi anul acesta în toate Duminecile şi sărbătorile de la 3—4 d. a. cursul de dans pentru copiĭ, care va începe de la 1 Septembrie viitor, pînă cînd se primesc şi înscrierile.

Ancheta cu privire la manipulaţiunile băneştĭ ale luĭ Niculescu Ţvetcoff, agentul comiteuluĭ adrianopolitan, continuă cu mare activitate la serviciul siguranţeĭ.

Se spune că sosesc la siguranţă zilnic denunţurĭ prin carĭ se daŭ în vileag şi alţĭ agenţĭ, carĭ n'ar fi în legătură cu cel arestat, dar carĭ aŭ operat în aceleaşĭ condiţiunĭ şi scop din ordinul comitetelor macedonene.

In cursul zileĭ de erĭ a fost chemată din noŭ la instrucţie Evghenita Niculescu, cu care bulgarul arestat avea legăturĭ intime.

De asemenea pe ziua de erĭ a fost ascultat la siguranţă şi un tînăr din serviciul siguranţeĭ, spre a complecta unele lămurirĭ.

D. Lascar, ministru de interne şi adinterim la finanţe, cu ocazia inspecţiilor făcute în judeţele Dorohoiŭ, Vlaşca şi Constanţa, a constatat că uniĭ perceptorĭ, spre a-şĭ incasa cu anticipaţie remiza ce li se cuvine, urmăresc pe contribuabilĭ pentru impozitele carĭ nu sunt încă exigibile, incasînd dările pe cîte un an înainte.

Spre a se pune capăt acesteĭ stărĭ de lucrurĭ, d. Lascar a trimis o circulară administratorilor financiarĭ, prin care 'ĭ invită să pună în vederea perceptorilor că-ĭ opreşte să maĭ procedeze ast-fel pe viitor.

Primăria Capitaleĭ studiază cererea făcută de către d. Ch. Rosen, fabricant de mobile din calea Rahoveĭ, de a i se acorda concesia pentru construirea uneĭ liniĭ de garaj, care să lege fabrica sa cu noua gară de la antrepozitele Giagoga.

Ziarul «Galaţiĭ» publică următoarele:

Ni se spune că în judeţul Covurluĭ umblă din comună în comună vre-o patru emisarĭ aĭ comitetuluĭ revoluţionar bulgar de strîng banĭ în interesul cauzeĭ din Macedonia, de la Bulgariĭ muncitorĭ, carĭ se află pe unele moşiĭ.

N'ar strica ca autorităţile să fie maĭ vigilente şi să urmărească pe ceĭ ce se dedaŭ la ast-fel de operaţiunĭ.

FOIŢA ZIARULUI „VREMEA"

45

HENRYK SIENKIEWICZ

CAVALERII CRUCEI

(ROMAN ISTORIC)

A DOUA PARTE

XVI

— Şi dacă Jurand se va da în mîinele voastre, îĭ veţĭ da copila?

— Daca i-o vom înapoia, răspunse superiorul de Ortelsbourg, toată lumea va şti că noĭ am răpit-o.

— Eĭ bine, ce veţĭ face?

Atuncĭ Hugo de Danveld se aplecă spre interlocutorul săŭ şi, arătîndu-ĭ într'un surîs dinţiĭ săĭ stricaţĭ, ascunşĭ sub groasele sale buze senzuale îĭ răspunse:

— Doriţĭ a şti ce vom face *înainte* saŭ *după*?

De Fourcy înţelese ce a vrut să ştie se înfurie dar se luptă cu el cîte-va minitute. Apoĭ ridicîndu-se pe scărĭ zise cu o voce sonoră, ast-fel ca toţĭ ceĭ patru călugărĭ să'l poată auzi.

— Credinciosul frate Urlic von Jungingen, a căruĭ viaţă poate servi ca exemplu tutulor cavalerilor, mĭ-a spus într'o zi: „Veĭ găsi totuşĭ la Marienbourg, printre ceĭ maĭ bătrînĭ, Cavalerĭ aĭ Cruceĭ demnĭ de acest nume. Dar ceĭ carĭ sunt pe la frontiere nu fac de cît să micşoreze renumele ordinuluĭ".

— Noĭ nu suntem de cît nişte păcătoşĭ, răspunse Hugo, dar servim pe Domnul nostru.

— Unde este onoarea Voastră de cavalerĭ? Ştiţĭ că Domnul nu vrea să fie servit prin acte infame. La dracul, să ştiţĭ că nu numaĭ nu vă voĭ ajuta în comiterea uneĭ crime pe care o combinaţĭ, dar că vă voĭ împedeca în a o comite.

Şi cum veţĭ putea a ne împedica? In lupta cu Jurand aţĭ perdut oameniĭ şi trăsurile voastre. Numaĭ aveţĭ nicĭ un ban. şi veţĭ fi silit să trăiţĭ pe lîngă Ordin.

Aţĭ muri de foame, nobil cavaler, dacă noĭ nu ţi-am arunca un codru de pîine, din caritate. Şi apoĭ sunteţĭ singur, iar noĭ patru.

— Ce aş face? Foarte simplu. N'am de cît să mă reintorc ca să previŭ pe Ducele Mazovieĭ.

La aceste vorbe, figurile celor patru călugărĭ schimbară o vedere de ochĭ, şi Hugo de Danveld trimese luĭ Siegfried de Löwe o privire întrebătoare. Apoĭ zise cavaleruluĭ de Fourcy:

— Atîţia strămoşĭ de-aĭ voştriĭ aŭ servit în ordinul teutonic. Voĭ chiar aveaţĭ intenţiunea de a fi dintre aĭ noştri! Dar trebue să nu primim printre noĭ trădătorĭ.

— Şi eŭ, nu voĭ să servesc cu trădătoriĭ.

— Eĭ, continuă Danveld. Gîndiţi-vă de două orĭ înainte de a ameninţa. Ştiţĭ că ordinul pedepseşte nu numaĭ pe aceĭ carĭ fac parte din el...

De Fourcy, excitat de aceste vorbe scoase sabia sa din teacă cu mîna stîngă, puse cea dreaptă pe pumnalul săŭ şi strigă:

— Pe acest pumnal care are forma sfinteĭ crucĭ, pe capul sfîntuluĭ Denis, patronul meŭ, pe onoarea mea de cavaler, jur că voĭ preveni pe ducele de Mazovie şi pe Marele Maestru al Ordinuluĭ.

Hudo de Danveld privi din noŭ pe Siegfried de Löwe iar acesta închise pe jumătate ochiĭ saĭ ca şi cînd i-ar zice ca să consimtă la ceva.

Atuncĭ Danveld apropie maĭ mult calul săŭ de acela al cavaleruluĭ de Fourcy şi îĭ zise:

— Sfîntu Denis a putut să'şĭ aibă capul săŭ sub braţele sale, dar al tăŭ va cădea.

— Mă ameninţaţĭ? întrerupse de Fourcy.

— Nu, te omor, răspunse călugărul.

Şi îĭ dete în acelaş timp în coastă o lovitură pe pumnal atît de teribilă, că lama luĭ intră pînă la mîner în corpul nefericituluĭ călugăr.

De Fourcy, rănit de moarte, scoase un strigăt, încercă să ridice sabia sa, dar mîna îĭ căzu îndată şi arma se rostogoli pe pămînt.

Atuncĭ ceĭ-l'alţĭ treĭ călugărĭ începură a'l străpunge cu pumnalul, fără milă, în gît, în spate şi în pîntece.

Un moment apoĭ, de Fourey era întins pe zăpadă, acoperit de sînge, cu figura diformată de convulsiunile morţeĭ. O profundă tăcere domnea pe drum. Se auzea numaĭ, din timp în timp, în pădurea vecină un lugubru croncănit de corbĭ.

Apoĭ ceĭ patru asasinĭ schimbară între eĭ cîte-va vorbe repede.

— Oameniĭ noştri n'aŭ văzut nimic, întrebă Hugo de Danveld, cu o voce înăbuşită.

— De sigur că nu, răspunse Siegfried de Löwe. Eĭ sunt prea departe de noĭ pentru a fi văzut ceva. Nicĭ măcar nu'ĭ văd.

— Ascultaţĭ, reluă Danveld. Iată o escelentă ocaziune, că noĭ am fi prosti ca să nu profităm de ea. Vom zice că cavaleriĭ polonezĭ ne-aŭ atacat pe drum şi aŭ omorît pe tovarăşul nostru. Vom spune că chiar ducele Janus a asasinat pe de Fourcy, pentru a'l pedepsi că s'a plîns contra luĭ Jurand. Ast-fel trebue să arătăm lucrurile Mareluĭ Maestru. Cine ne va proba contrariŭ?

— Aceea ce am făcut noĭ, zise fratele Godfried, am făcut pentru binele ordinuluĭ. Glorie acelora...

Dar el nu termină frasa. zărind tot-d'odată, în acelaş timp cu însoţitoriĭ săĭ, un om călare, care sosea în urma lor în galop.

— Cine o fi zise iute Hugo de Danveld, trebue să moară!

Şi de Löwe care de şi în vîrstă, avea o vedere excelentă, adăogă:

— El recunosc. Este cel care a omorît ăisonul la vînătoare. Da, este el.

— Ascundeţĭ pumnalele, zise Danveld. 'l voĭ ataca eŭ întîĭ; voĭ veţĭ lovi pe urmă.

Cecul Chlava, soci la zece paş de călugărĭ şi opri iute calul săŭ.

El văzu spre marea sa spaimă un cal fără călăreţ şi, pe zăpadă într'un lac de sînge sînge, un cadavru, în care recunosc pe d. de Fourcy. Dar presupunînd ce a fost se făcu că n'a văzut nimic şi a plecîndu-se spre fraţĭ le zise:

(Va urma)

Propaganda catolică în Romînia

Scrisorile uneĭ convertite

Cititoriĭ *Vremeĭ* cunosc toate peripețiile sensaționaleĭ convertirĭ a D-reĭ D. din Bucureștĭ, care fusese secfestrată la Paris, *în* contra voințeĭ părinților, într'un institut de călugărițe, și care nu s'a hotărît să vină în țară de cît în urma amenințărilor părinților, care ceruse intervenția ministruluĭ Romîn de la Paris.

Acum în urmă aflam că d-ra D.. a și fost botezată în ascuns, minoră fiind și călugărițele voind acum să o țină secfestrată pînă la majorat, cînd legal putea să mărturisească convertirea fără frică de intervenirea părinților.

Ziarul *Țara* află că de cînd d-ra D.. se află la părințiĭ săĭ n'a încetat de a sta în corespondență cu călugărițele de la Paris.

Cîte-va scrisorĭ ale d-reĭ D..., vor dovedi cît de puternică a fost influența exercitată de călugărițele catolice asupra spirituluĭ tinereĭ d-re D..., care nu maĭ voește să audă de o reîntoarcere la ortodoxism și care în prezent caută toate mijloacele de a se sustrage supravegherei și controluluĭ părinților săĭ.

Reproducem aci treĭ din scrisorile d-reĭ D.., adresate uneĭ călugărițe la Paris.

Paris † Rue de Sainte-Marie

Marie Irenée de Lion

Dragă Maică,

«Trebue în adevăr să mărturisec că nu am mult noroc, saŭ maĭ bine zis nu sunt o ființă prea răsfațată de soartă — Sosesc în B., tocmaĭ cînd nu eștĭ d-ta acolo, după ce am suspinat și am așteptat sosirea d-tale la P. o lună, bucurîndu-mă de a te revedea. Trebue dar să admițĭ că nu sunt norocoasă.

«Dar nu vreaŭ să mă plîng, căcĭ nu am dreptul. Tot ce pot să-țĭ spun, e că, sunt tristă ca nicĭ o dată, sufer atît!

«Fără îndoială maica Emilia, te-a pus în curent cu ceea ce s'a petrecut, e de prisos de a-țĭ maĭ repeta. Am fost atît de amețită de încercarea prin care am trecut, mă gîndeam să iaŭ o hotărîre, care ar face răŭ luĭ *S*, și atuncĭ m'am văzut aproape îndatorită de a primi cele treĭ lunĭ de vacanță ce mi se cereaŭ. Trebue să-țĭ mărturisesc, maică, că nu credeam că am să scap cu așa puțin. Ast-fel, mă duc Duminecă la biserică pentru a mă cumineca și a mă spovedi abateluĭ Baud. Am regretat foarte mult că nu am găsit pe parintele Emanuel; se postește Vinerea în onoarea mea.

«Așa e bine, nu e așa, maică, va trebui să aștept și către sfîrșitul luĭ Octombrie voiŭ putea să plec, înarmată cu toate permisiunile. Totușĭ, în practică nu e așa ușor, nicĭ o dată nu am văzut așa ceva. Nu mă duc la Sion pentru a proba că lucrez din propria mea voință și nu înfluențată. Fac rar vizite, pentru a-mĭ da curaj. Am primit o scrisoare de la Catti înaintea plecăreĭ mele. Sărmana fată! voiŭ putea oare să o aduc la mine? Nu o uita în rugăciunile d-tale maică, cît și pe mine, care am mare trebuință și care vă va fi veșnic recunoscătoare.

E.

Paris, † August 1903

«Buna mea maică,

«Nu maĭ puteam de nerăbdare să-țĭ scriŭ cîte-va rîndurĭ, carĭ îțĭ vor proba că, Mimi nu a uitat tot ceea ce s'a făcut pentru ea.

«St. Alfons n'a voit însă să asculte rugăciunile mele și sunt foarte mîhnită, sufer foarte mult de lipsa d-tale. Acĭ trebue să reviŭ cu orĭ-ce preț, la punctul de plecare al hotărîreĭ mele și aceasta prestissimo. De sigur, prin grația luĭ Dumnezeŭ voiŭ ajunge la ce vreaŭ eŭ, dar așĭ vrea să ajung maĭ repede.

«Sper că nu m'aĭ șters deja de pe listă ca pe o persoană pe care nu maĭ poțĭ compta. Voiŭ merge pînă la capăt, maică, și sper să te găsesc acolo, căcĭ îmĭ lipseștĭ mult.

«Mă ușurez mult scriindu-țĭ, de și poate te fac să surîzĭ. Rîzĭ, dar roagă-te pentru Mimi, maică, îțĭ voiŭ spune totu maĭ tîrziŭ.

«Respectuoasele și filiale mele aducerĭ aminte buneĭ M. M. Laure, iar d-ta primește maică, asigurarea respectoaseĭ mele iubirĭ.

† August 1903

«Maică,

«Dă-mĭ voe să-țĭ aduc aminte că exist pe lume și să-țĭ mulțumesc de toată bunătatea ce aĭ avut să mă înconjurĭ, cu cele două bune prietene.

«Imprejurările prezente nu sunt de loc după placul meŭ, și poțĭ considera această plecare neasteptată ca o încercare pe care bunul Dumnezeŭ mi-a trimis-o. Am făcut tot posibilul de a lucra cum trebue, am obținut o libertate de conștiință, mă spovedesc și mă cuminec la liturghia de Duminică, la care asist cu o doamnă prietenă și chiar postesc Vinerea. Nu credeam că așĭ avea puterea să obțin atîtea lucrurĭ. Nu pot să ies singură, fiind prea cunoscută. Mă voiŭ duce într'adins rar la Sion, pentru a proba că, nu sunt influențată de nimenĭ și către sfîrșitul luĭ Octombrie, am permisiunea de a mă întoarce la Sion și aceasta pentru tot-d'a-una. Cred maică că lucrurile se vor aranja și voiŭ putea să mulțumesc luĭ Dumnezeŭ. Mă recomand mult rugăciunilor d-tale. Cînd am o vorbă de încurajare de la d-ta, mi se pare că am o bine-cuvîntare».

Primește, etc. E.

PRESA NOASTRĂ

Acțiunea vorbește de apelul făcut de macedoneniĭ din capitală și de cele ce a făcut d. Sturdza contra macedonenilor. Spune:

D. Dimitrie Sturdza și-a urmat cu cinism opera de distrugere, fără pic de milă pentru victimele luĭ, fără pic de remușcare pentru nelegiuirea ce o săvîrșea. Ast-fel a compromis o operă care timp de 30 de anĭ a costat atîta muncă și atîtea jertfe.

Acesta e omul politic către care macedoneniĭ aŭ făcut apel ca să intervie în favoarea fraților lor, carĭ sunt și aĭ noștri.

Adevărul vorbind de greaua situație în carĭ se află acum romîniĭ din Macedonia, spune

O intervenție amicală a guvernuluĭ romîn în sensul ca să se acorde indulgență aromînilor prinșĭ între două focurĭ, între bandițiĭ bulgarĭ și bașbujuciĭ turcĭ, — să li se acorde o protecție maĭ întinsă și înainte de toate să nu fie pedepsițĭ pentru faptele altora saŭ pentru acele fapte pe carĭ numaĭ silițĭ le-aŭ făcut, — o asemenea intervenție se impune cu atît maĭ vîrtos, cu cît, atuncĭ cînd un guvern special pentru Macedonia va fi instalat, Romînia trebue să-șĭ asigure o influență oare-care asupra luĭ și decĭ de pe acum dreptul de a vorbi în numele uneĭ populațiunĭ de acolo.

Asemenea demersurĭ se așteaptă acum de la guvernul nostru și se așteaptă ca ele să nu fie tratate în mister, cum s'a făcut pînă acum, ci ca ele într'o formă convenabilă și fără a se intra în detalii să fie comunicate urbi et orbi, ca să fie o încurajare nefericiților noștri conaționalĭ din Macedonia, a căror existență națională n'a fost nicĭ o-dată maĭ amenințată de cît în aceste momente.

Epoca se ocupă de situația în Macedoia și maĭ cu seamă de situația acelor populațiĭ carĭ n'aŭ nicĭ un interes ca să fie turburărĭ. Spune:

Dacă examinăm bine știrile ce sosesc din Turcia, ne putem da seama că acțiunea aceasta nenorocită a Turcieĭ se datorează numaĭ neîncredereĭ în Rusia, credințeĭ că Rusia urmărește un razboĭ în Orient, că ea întreține mișcarea Bulgarilor.

In Macedonia aproape nu maĭ este vorba de aplicarea reformelor; Bulgariĭ fac tot posibilul ca să ajungă la intervenția Puterilor, convinșĭ că Rusia le va veni în ajutor; iar guvernul turcesc, convins la rîndul săŭ că războiul este inevitabil, caută sa'șĭ sature cît maĭ mult posibil necazul, dorința de răzbunare, pînă ce va interveni Rusia.

Conservatorul continuă seria de articole asupra Statelor Balcanice, arătînd cît sunt de absurde pretențiunile bulgărești.

Observatorul e de părere că ar trebui să se reînființeze inspectoratele administrative.

L'Indépendance Roumaine spune că de cît-va timp conservatoriĭ cantacuziniștĭ caută să ascundă sub sarcazme teroarea pe care le-o inspiră d. Carp.

La Roumanie spune că liberaliĭ nu părăsesc puterea de cît cînd vin în contact cu puterea judiciară, ca judecătorul de instrucție chiar cînd se cheamă Sabăreanu e fatal regimuluĭ liberal.

Universul revine asupra cestiuneĭ asigurăreĭ credituluĭ comercial.

Secolul polemizează mereŭ cu *Conservatorul* în fraze de lungimea și de calibrul acestora, pe carĭ totușĭ vrea să ni le dea ca model de frază romînească:

Ar trebui partidul conservator, maĭ înainte de toate, să poată înlătura pe toțĭ «geambașiĭ» din sînul săŭ, „întovărășițĭ spre a exploata toloase»... și să desființeze «franc-masoneriile» din eparchia sa și numaĭ apoĭ să-șĭ arunce ochiĭ înr'a noastră, unde geambașĭ nu aŭ maĭ rămas, nicĭ farmazonĭ de cînd, strîngîndu-se foarte tare băerile budgetuluĭ, aceia pribegiră, cu toate năravurile lor, la conservatorĭ: dovadă că, și pe acolo, tot geambășie fac și tot farmazoniĭ învîrtesc.

Țara dă următoarele amănunte asupra intervențieĭ luĭ Disconto în ultemele trageri false:

Cînd s'aŭ fixat tragerile ultimuluĭ împrumut, Disconto Gesellchaft, ca principal subscriitor a insistat ca din comisiune, să facă parte și un representat al eĭ, adecă al sindicatuluĭ de bancherĭ.

In acest scop s'a indicat de la Berlin persoana d-luĭ Sterling, directorul Bănceĭ generale romîne din Capitală.

Disconto exprimă ast-fel pe față temerea ca nu cum-va tragerile să fie din noŭ falsificate și detentoriĭ de titlurĭ din noŭ fraudațĭ.

Guvernul nostru s'a împotrivit la aceste pretențiĭ și *Disconto* a cedat.

Dacă Disconto a cedat, urmează confratele, a făcut-o numaĭ din cauza unor înalte intervențiĭ ce s'aŭ exercitat pe lîngă directoriĭ eĭ.

Afirmăm aceasta cu hotărîre și siguranță, fără teamă de a fi desmințițĭ. Dacă aceste întrevederĭ nu s'ar fi produs, astă-zĭ ne-am găsi în halul Turcieĭ și al Egiptuluĭ, cu independența economică distrusă.

ȘTIRI MĂRUNTE

Ministerul de interne a revocat pe d. Ștefan Negruțĭ din funcție de sub-comisar al poliției din Tulcea.

— Au fost numițĭ:

D. V. Adamiadi, impiegat cl. II în serviciul exterior al vamilor, în locul d-luĭ D. Constantinescu.

D. D. Ciorneĭ, impiegat cl. II-a.

— Comuna Dobrogostea, jud. Argeș, a fost autorizată să contracteze un împrumut de 3000 leĭ pentru a clădi un local de școală.

—La 25 August c. se va ține la Academia de muzică și artă dramatică din strada Batiște 8, concursul elevilor carĭ se vor înscrie pînă la acea dată la secția dramatică spre a fi examinațĭ și clasificațĭ după aptitudinile lor.

—D. Al. Simionescu, secretarul general al primărieĭ Capitaleĭ s'a înapoiat azĭ din concediŭ și și-a reluat postul în primire.

D. Spirescu, sub-secretar general va pleca zilele acestea în concediŭ unde va sta o lună de zile.

DIN LARGUL LUMEĬ

Vagoane refrigerente în drumurile de fer ale statuluĭ.—Drumurile de fer ale statuluĭ francez sunt pe cale să asigure în vara aceasta transportul repede prin vagoane refrigerente a substanțelor alimentare ce se expediază de agricultorĭ în Paris. Aceste vagoane sunt amenajate ca partea de desupt a corăbiilor și se vor lega la trenurile de iuțeală mare. Cheltuelile de transport se vor majora numaĭ cu 10 la sută. Expeditoriĭ dobîndesc acest mijloc de transport făcînd o simplă mențiune pe foaia de expedițiune.

Această dispozițiune va da serviciĭ marĭ agricultureĭ. Să sperăm că asemenea dispozițiunĭ se vor lua și în țara noastră în scop de a se folosi cultivatoriĭ romînĭ. Știm că se construiseră vre-o 5—6 vagoane frigorifere pentru transportul pesteluĭ cărora nu li s'a dat vre-o întrebuințare, mulțumită d-luĭ șef al pescăriilor.

*

Fotografiĭ pe fructe.—De cîțĭ-va anĭ se face cas mare de fructele zugrăvite. Asta e o modă, o curiositate.

Anul trecut, la expozițiunea de crisanteme din Paris, lumea admira mere pe fața cărora se vedeaŭ reproduse în chip perfect, portretele împăratuluĭ, împărăteseĭ Rusieĭ și acela al președinteluĭ Republiceĭ.

Inainte ca fotografia să se fi întrebuințat în reproducțiunea imaginilor pe fructe, se ornaŭ fructele, cu imaginĭ lipite pe ele.

Astă-zĭ se operează prin fotografiă; în acest chip toate imaginile pot fi reproduse în toate detaliile. Pentru aceasta ne servim de clișee negative foarte viguroase, curate, presentînd opozițiunĭ viĭ și reproduse pe pelițe (pojghițe) subțirĭ.

Pelițele se dobîndesc fotografiind de maĭ multe orĭ și direct subiectul ce voim a presenta.

Nu întrebuințăm pelițe positive, căcĭ am avea tocmaĭ contrariul: părțile albe ar apare în roșu și cele negre în vedere.

Aceste pelițe se pun, saŭ reținîndu-le prin 2 inele de cauciuc, saŭ lipindu-le cu albumină saŭ albus de oŭ, materiĭ incolore neputînd opri trecerea lumineĭ pe părțile luminoase.

Ultime informații

Buletinul Institutuluĭ Meteorologic

Bucureștĭ, Joĭ 21 August 1903, 8 ore a. m.

Vinerĭ 1 Sept.	Soareluĭ	Luneĭ
Răsăritul	5.43 m.	—
Apusul	6.47 m.	—
Vîrsta luneĭ — zile.		

Inălțimea barometrică la 0° 762.2 mm.
Temperatura aeruluĭ 17 .4
Vîntul slab de la NE.
Starea ceruluĭ senin.
Temperatura maximă de erĭ 25 .
Temperatura minimă de astă-zĭ 10°.

Timpul continuă a fi frumos dar vîntos maĭ în toată țara. El s'a răcit mult în Moldova, în Oltenia căldura se menține, termometrul ajungînd la 32° la T.-Severin și Strehaia.

Noaptea răcoroasă temperatura cea maĭ coborîtă fiind 6° în localitățile muntoase.

Barometrul este foarte ridicat el a maĭ crescut de erĭ cu 2 la 3 mm.

N'a plouat nicăerĭ.

Prin fața portuluĭ Galațĭ a trecut erĭ în susul Dunăreĭ yachtul bulgăresc «Crum», avînd pe bord numeroșĭ caĭ și munițiunĭ.

Consiliul general al județuluĭ Tulcea a fost convocat în sesiune extraordinară în cursul luneĭ Septembrie.

E probabil că consiliul sanitar superior nu va ține ședință Marțĭ, din cauză că maĭ mulțĭ membriĭ sunt în concediŭ.

In personalul medico-veterinar se va face azĭ saŭ mîine o mișcare.

In budgetul comuneĭ Tg.-Jiŭ făcîndu-se maĭ multe reducerĭ în suma de 10 000 leĭ, între carĭ și aceea de 5000 leĭ de la fondul pentru studiul alimentăriĭ orașuluĭ cu apă, fondul de credite suplimentare și extraordinare a devenit în sumă de 16.500 leĭ.

Colegiile electorale ale orașelor Kilia veche și Isaccea vor fi convocate cît de curînd pentru a alege cîte 3 consilierĭ la fie-care comună, în locul celor demisionațĭ.

Printr'o altă circulară trimisă direcțiunilor școalelor secundare, ministerul instrucțiuneĭ observă că maĭ în toțĭ aniĭ a avut ocazia să constate că uniĭ directorĭ de licee și gimnaziĭ nu fac examenele de admitere în cl. I, în conformitate cu regulamentul școalelor secundare.

Abaterea cea maĭ obicĭnuită este, că în orașele unde sunt maĭ multe licee și gimnaziĭ admiterea o fac uniĭ directorĭ pentru școala lor fără înțelegere cu ceĭ-l'alțĭ.

Prin această circulară ministerul cere ca asemenea abatere să nu se maĭ repete și că admisiile să se facă în cea maĭ strictă conformitate cu toate prescrierile regulamentuluĭ, căcĭ în caz contrariŭ se vor anula toate lucrările ce nu se vor face în conformitate deplină cu regulamentul.

Azĭ la orele 3 după amiazĭ, s'a ținut la d. Eugeniu Stătescu acasă un consiliŭ de miniștri sub președinția d-luĭ D. Sturdza.

In Craiova, de la 9—17 August aŭ fost 10 bolnavĭ vechĭ de scarlatină, 2 nouĭ; 6 bolnavĭ vechĭ de febră tifoidă, 5 noĭ, 1 mort, 6 însănătoșițĭ.

In Iașĭ, de la 8—14 August, aŭ fost 6 bolnavĭ vechĭ de scarlatină, 8 noĭ; 8 bolnavĭ vechĭ de febră tifoidă, 3 noĭ, 3 morțĭ, 1 însănătoșit.

D. I. Ionescu, fost subprefect, a fost numit controlor fiscal de județ în locul d-luĭ I. Dumitrescu, destituit.

Ministerul instrucțiuneĭ a trimis o circulară învățătorilor prin care iĭ îndeamnă să invețe femeile sătenilor ca pe viitor să nu maĭ arunce cirpele de bumbac decarĭ nu aŭ nevoe, ci să le păstreze, să le spele și să le vîndă fabricilor de hîrtie din țară, care cumpără aceste cîrpe cu prețul de 15—40 leĭ suta de kgr., după calitatea și după curățenia pînzeĭ.

D. D. Sturdza, ministrul de războiŭ, va asista săptămîna viitoare la experiențele cu tunurile de tir rapid la Dadilov.

D. Manolescu, directorul serviciuluĭ sanitar a presintat d-luĭ V. Lascar ministru de interne un raport asupra progreselor pe carĭ le face sanatoriul din Doljeștĭ și a cerut să i se deschidă un credit de 10.000 leĭ pentru a se da o maĭ mare desvoltare acesteĭ instituțiuneĭ care aduce cele maĭ marĭ serviciĭ nu numaĭ bolnavilor, dar și sătenilor din localitățile vecine.

D. Em. Porumbaru, vice-președintele Cameret și președintele grupuluĭ interparlamentar romîn, pleacă azĭ după amiazĭ la ora 5 la Viena, spre a lua parte la conferința interparlamentară ce va avea loc în acelaș oraș, Duminecă.

Mîine va pleca în acelaș scop și d. P. Misir.

Mîine se va face o mișcare parțială în magistratura amovibilă.

D. V. Samareanu, interpretul consulatuluĭ romîn din Odesa a fost însărcinat cu gerarea afacerilor consulatuluĭ din Ismail pe timpul cît d. Stamatiadi, va fi în concediŭ.

Pe ziua de erĭ aŭ intrat în diferitele porturĭ din țară 7.848 vagoane cu cereale.

Pe circumscripțiĭ se repartisează ast-fel:

Craiova	384	vagoane cu cereale.
Piteștĭ	704	» » »
Bucureștĭ	1138	» » »
Buzăŭ	2197	» » »
Galațĭ	2247	» » »
Iașĭ	1179	» » »

Pe ziua de erĭ aŭ fost disponibile 553 vagoane de cereale și s'aŭ cerut din diferite puncte ale țăreĭ 8248 vagoane.

Congresul Cruceĭ roșiĭ care urma să se ție la Geneva în ziua de 1 Septembrie a. c. și la care fusese delegațĭ să ia parte din Romînia d-niĭ general Teodoru și medic colonel Papilian, directorul spitaluluĭ militar central, s'a amînat pentru o dată necunoscută, de oare-ce nu eraŭ preparate în de-ajuns materiile carĭ trebuiaŭ dezbătute la acest congres.

Primăria Capitaleĭ a luat dispozițiĭ că după 30 Octombrie la toțĭ tăbăcariĭ carĭ nu se vor conforma avertismentuluĭ dat de consiliul de higienă al Capitaleĭ spre a aduce îmbunătățirĭ tăbăcăriilor, făcîndu-le în conformitate cu regulamentul de salubritate publică, să se închidă tăbăcăriile ne maĭ dînd voe să funcționeze.

Serviciul de higienă se ocupă serios cu această chestiune și voește chiar să aranjeze pe viitor tăbăcăriile afară din oraș.

D. dr. colonel Papilian șeful spitaluluĭ militar central din Capitală, s'a înapoiat din concediŭ și și-a reluat postul în primire.

Cu începere de azĭ orele de cancelarie ale serviciuluĭ stăreĭ civile din Capitală s'aŭ schimbat de la 11—5 dupa amiazĭ.

Pentru a scoate pe învățătorĭ din diferitele conflicte ce se ivesc între eĭ și sătenĭ saŭ perceptorul din sat cu ocazia aplicăreĭ amenzilor școalare, ministerul instrucțiuneĭ a luat dispozițiunea ca pe viitor aceste amende să nu se maĭ aplice direct de învățătorĭ, ci eĭ numaĭ să le propună revizorilor școlarĭ și aceștia după ce le aprobă să le dea perceptorilor spre executare.

Pînă acum, licitațiunile pentru darea în arendă a pămînturilor școlare se țineaŭ la sub prefectura plășeĭ conform regulamentuluĭ.

Procedeul acesta dădea loc la diferite inconveniente, prin faptul că multor sătenĭ le venea greŭ să părăsească satul și să vină la subprefectură, din cauza diferitelor cheltuelĭ ce necesita acest drum.

Din cauza aceasta licitația, din lipsă de concurență, se amîna de cîte treĭ și patru orĭ, ba de multe orĭ se amîna pînă cînd trecea chiar termenul de cultură.

Pentru a se pune capăt acestuĭ inconvenient, ministerul instrucțiuneĭ a luat dispozițiunea ca pe viitor, licitațiunile, printr'o derogare de la regulament, să nu se maĭ țină la subprefectură ci la primăria comuneĭ de care aparține pămîntul și înaintea uneĭ comisiunĭ compusă din primarul comuneĭ, perceptorul fiscal, învățătorul din localitate și învățătorul agricol ambulant.

Ministerul de interne va comunica prefecturilor ca să pue în vedere fabricanților de petrol să producă petrol conform regulamentuluĭ în vigoare, căcĭ în caz contrar fabricile carĭ nu se vor conforma vor fi închise.

Termenul dat va fi de o lună.

In corpul medical s'a făcut următoarea mișcare:

D. dr. Petre Paulescu, medic al spitaluluĭ județean Copăcenĭ-Mogoșeștĭ a fost transferat la spitalul rural Parincea în locul d-luĭ dr. S. Pateli, lăsat în disponibilitarte.

D. dr. C. Pandelescu a fost numit provizoriŭ medic al spitaluluĭ județean Conăcenĭ-Mogoșeștĭ jud. Ilfov.

D. dr. Em. Bianu, medic al spitaluluĭ Partilage și însărcinat și cu serviciul medical al plaiuluĭ Buzăŭ, a fost transferat ca medic al plășeĭ Topolog în locul d-luĭ dr. Tne. Solomon, demisionat.

In Ungaria, de la 5—11 August, aŭ fost atinse de febră aftoasă 33 comitate de brîncă infecțioasă 39 comitate, iar de pneumonie infecțioasă 46.

Ministerul instrucțiuneĭ a trimis o circulară direcțiunilor școalelor secundare, prin care se atrage atențiunea asupra faptuluĭ că s'a constatat că unele consiliĭ școlare pun oare-carĭ regule în acordarea dispenselor de taxă școlară pe carĭ nicĭ legea, nicĭ regulamentul nu le posede.

Unele consiliĭ dispeosează în mod sistematic pe toțĭ copiiĭ membrilor corpuluĭ didactic saŭ pe copiiĭ de militarĭ și așa maĭ departe.

Ministerul pune în vedere că dispensele acordate în așa fel, nu sunt regulate, pentru că creiază categoriĭ de privilegiațĭ pe carĭ legea nu le prevede. Singurul privilegiu este acela al merituluĭ și al săracieĭ.

Cu această ocazie, miniserul instrucțiuneĭ atrage atențiunea direcțiuuilor școalelor secundare, asupra faptuluĭ că în art. 29 din regulament s'a strecurat greșală de tipar și că dispensele de taxa se daŭ pe un an școlar întreg.

FAPTE DIVERSE

DIN CAPITALĂ

Incercare de sinucidere.— O doamnă Popescu, din strada Vînătorilor No. 27, a încercat să se sinucidă erĭ la ora 1 după amiazĭ, trăgîndu-șĭ un glonț de revolver în dreptul inimeĭ.

Cum însă mîna îĭ tremura, glonțul a deviat trecînd prin plămînĭ.

S'aŭ chemat în grabă maĭ mulțĭ medicĭ, carĭ aŭ procedat la extragerea glonțuluĭ.

Cu toate cercetările făcute, nu se cunoaște pînă acum cauza acesteĭ încercărĭ de sinucidere.

Nenorocire. — Dulgherul Alexandru Niculescu în vîrstă de 22 anĭ, pe cînd lucra la o schelă a uneĭ cladirĭ din curtea fabriceĭ fraților Assan, își pierdu echilibru și căzu de la o înălțime de 9 metri.

Nenorocitul lucrător fu rănit la cap și pe corp.

El a fost dus la spitalul Colentina.

Accident. — Erĭ, un lucrător anume Gheorghe Thais din fabrica de tîmplărie a d-luĭ Marin Ginea, din str. Șerbănică No 20, pe cînd lucra la o mașină de strungarie, fu lovit de cuțitul aceleĭ mașinĭ fracturîndu-ĭ o coastă din partea stîngă.

Ranitul, într'o stare gravă, fu transportat la spitalul Filantropia.

DIN ȚARA

Crimă.—Hotărît să se răzbune cumplit, din motive necunoscute, împotriva d-luĭ Ion D. Mircioiŭ, din str. Barbu-Catargiu din Craiova, Niță Stanciu, s'a înarmat cu o coadă de sapă și s'a pus astă-noapte la pîndă la ușa locuințeĭ celuĭ întîiŭ numit.

Spre nenorocirea luĭ, Mircioiŭ nu s'a lăsat a fi așteptat mult timp; el a eșit din casă ca să vadă ce maĭ era prin curte; Stanciu, cum a zărit pe victimă, s'a aruncat asupra-ĭ și 'ĭ-a dat nenumărate loviturĭ în cap și peste brațe.

Nefericitul Mircioiŭ n'a fost cruțat de cît numaĭ cînd n'a maĭ dat semne de viață.

Soția victimeĭ nicĭ nu știa de cele petrecute în curtea locuințeĭ. Vazînd însă că barbatul întîrzie mult afară ea ieși din casă spre a afla cauza aceleĭ întîrzierĭ. Mare îĭ fu, decĭ, groaza, cînd dete în curte peste Mircioiŭ, care zăcea nemișcat la pămînt, într'o baltă de sînge cu capul aproape zdrobit și cu degetele de la mîinĭ strivite.

Mircioiu nu era însă mort. El recăpăta peste puțin timp simțirea și denunță numele celuĭ care îl adusese într'un asemenea hal.

El a fost dus la spitalul central.

ULTIMA ORA

(*Serviciul «Agenției Romîne»*)

Austria

Regele Anglieĭ la Viena

Viena, 21 August

Regele Eduard și Impăratul Francisc Iosif aŭ asistat aseară la representațiunea de la Hofburgtheater.

Regele s'a dus apoĭ la Jockey Club unde a stat cît-va timp.

Ungaria

Incendiarea unuĭ vapor

Budapesta, 21 August

Vaporul «Vaskapu» al societățeĭ ungureștĭ de navigațiune, a luat foc pe coasta bulgară lîngă Burgas, în urma uneĭ explozii. Căpitanul vasuluĭ a fost ucis cel d'intîiŭ. Doĭ ofițerĭ și 6 oamenĭ aĭ echipagiuluĭ lipsesc de la apel. Vasul este considerat ca perdut.

Statele-Unite

Incercare de atentat contra Președinteluĭ Statele-Unite

Oysterbay, 21 August

Un individ care voia cu orĭ-ce preț să vorbească cu președintele Roosevelt a fost arestat pe proprietatea acestuia S'a găsit un revolver asupra luĭ. Individul se numește Ronner și după toate aparențele este nebun.

Anglia

Londra, 21 August.

Feld-mareșalul Roberts, comandantul șef al armateĭ engleze, a primit o telegramă de la Impăratul Francisc Iosef prin care îĭ anunță numirea sa ca mareșal al armateĭ britanice și trimițînd în această calitate salutările sale feld-mareșaluluĭ Roberts. Feld-mareșalul Roberts a răspuns mulțumind Impăratuluĭ pentru telegrama, așa de amabilă, primită, și zicînd că armata britanică este foarte onorată de a avea numele ilustru al Impăratuluĭ pe registrele sale în calitate de mareșal.

Contele Roberts termină urînd Impăratuluĭ în numele armateĭ și în numele săŭ bună venire: respectuasă și cordială.

Liceul, Școală Comercială și Școală Primară

„Virgiliu Popescu"

— Bucureștĭ, Str. Gen. Florescu No. 6—8 —

Director propr. Virgiliu Popescu
Profesor la liceul Sf. Sava

— Al patrulea an de funcționare —

Cel maĭ populat institut din Capitală: în anul întîiŭ am avut 189 elevĭ, în al doilea 216, iar în al treilea 273 elevĭ, *internĭ*, *semi-internĭ și externĭ*.

Cursurile primare și liceale sunt organizate întocmaĭ după programele statuluĭ cu *limbile și conversația germană și franceză* obligatoriĭ din clasa I-a primară

Cursul comercial complect de gradul I și gradul al II-lea, a dat anul acesta prima serie de *diplomațĭ și absolvențĭ* de școală comercială, ale căror diplome și certificate daŭ aceleașĭ dreptur ca și ale școalelor statuluĭ. **In biuroul comercial**, care funcționează pe lîngă această școală, eleviĭ *caută sa-șĭ dea seamă de modul cum se îndeplinește toate felurile de operațiunĭ comerciale.*

Curs comercial de un an *după noua programă a statuluĭ*, pentru absolvențiĭ de 4 clase secundare, carĭ trecînd examen de stat, vor să dobîndească un *certificat valabil de studiĭ comerciale.*

Curs special pentru prepararea elevilor, carĭ fără să fi făcut cursul inf. de gimn. saŭ com. întreg, vor să treacă de-a dreptul, *pe baza unuĭ examen integral de curs inferior*, în cursul comercial superior.

Internat pentru eleviĭ carĭ urmează în școalele secundare și comerciale ale statuluĭ.

Este singura școală din Capitală, care a avut comisiunĭ examinătoare în instituită pentru toate treĭ secțiunile: primară, liceală și comercială.

Preparațiunile pentru corigență și examene integrale pentru intrarea în clasa II-a com. sup. și de clasa VII-a liceala s'aŭ început: iar cursurile regulate anuale încep la 1 Septembrie.

Prețurile cele maĭ modeste.

Prospecte la cerere.

D-na Dr. Moscuna-Sion

19, Strada Știrbei-Vodă 19.

BUCUREȘTI

SPECIALITATE DE NAȘTERI ȘI BOALE — DE FEMEI —

Consultațiunĭ de la 1-4 p. m.

Primește și bolnave în pensiune

D. SVILOCOSICI

Advocat

Strada Fariseuluĭ 8

BUCURESTI

OTET PENTRU MURATURI

STAICOVICI

TARE ȘI IEFTIN

Strada Regală, 11 bis

D. Lăzărescu-Lecanta

Galata, Grand Millet Han No. 66

CONSTANTINOPOL

Aduce la cunoscința Onor. public romîn **și în special exportatorilor romînĭ că a deschis** în acel oraș o **casă de export, import, asigurarĭ, transite și desfacerea produselor romînescĭ.**

Dr. HARALAMB

Membru al Societățeĭ de Dermatologie și Sifiligrafie din Paris.

BOALELE DE PIELE SI VENERICE

Boalele Păruluĭ

— S'A MUTAT: Calea Victorieĭ, No. 113 —

Consultațiunĭ de la 2—5 după amiazĭ.

DOCTORUL BOGDANOVICI

Medic al Spitalelor Eforieĭ

Consultațiunĭ 8 — 9 dimineața 4 — 6 d. a

— Calea Moșilor 182 —

MERSUL TRENURILOR

PLECAREA DIN BUCUREŞTI

6.35 dim. **Pers.** —Ciulniţa, Călăraşī, Slobozia, Feteştī, Făureī, Saligny, Cernavoda, Constanţa.

7.05 » **Pers.**— Ploeştī, Slănic, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Odobeştī, Mărăşeştī, Adjud, T.-Ocna, Moineştī, Palanga, Chimeş, Bacăŭ, P.-Neamţ, Paşcanī, Fălticenī, Botoşanī, Iţkanī, Tecuciŭ, Bîrlad, Huşī, Vasluiŭ, Iaşī.

*7.30 » **Expres.**— Piteştī, Slatina, Craiova, Filiaşī, T.-Severin, Vîrciorova, Buda-Pesta, Viena, Paris, Frankfurt p|m, Colonia, Bruxel. Osten.Londra

7.50 » **Pers.**— Titu, T.-Vesteī, Pucioasa, Cîmpulung, Piteştī, Curtea de Argeş, Costeştī, Roşiorii, T.-Măgurele, Slatina, P.-Olt, Caracal, Corabia, Drăgăşanī, R.-Vilcea, Oc.-Marī, Jiblea, Cîinenii, T.-Roşu, Sibiŭ, Craiova, Calafat, Filiaşī, T.-Jiŭ, T.-Severin, Vîrciorova.

8.05 » **Accel.**—Ploeştī, Cîmpina, Doftana, Sinaia, Predeal, Braşov, Cluşiŭ, Budapesta, Viena.

8.10 » **Pers.**— Comana, Giurgiu.

8.25 » **Accel.**—Ploeştī, Mizil, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Mărăşeştī, Adjud, Bacăŭ, Roman, Paşcanī, Fălticenī, Botoşanī, Iaşī, Iţkanī, Lemberg, Cracovia, Breslau, Berlin.

8.40 » **Pers**.— Ploeştī, Cîmpina, Doftana, Sinaia, Predeal, Braşov, Buda-Pesta.

11.35 » **Pers.**—Ploeştī, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Mărăşeştī, Adjud, T.-Ocna, Făureī, Brăila, Galaţī.

12.55 p. m. **Pers.** — Titu, Goleştī, Cîmpu-Lung, Piteştī, Curtea de Argeş.

3.[illegible] p. m. **Pers.**—Ploeştī, Slănic, Cîmpina, Doftana, Sinaia, Predeal, Braşov.

---

*) Trenul expres, nu circulă de cât Mercurea şi Duminica.

4.10 » **Accel.**— Ciulnita, Slobozia, Călăraş, Feteştī, Saligny, Cernavoda, Constanta.

Iar Joia şi Duminica cu vaporul spre Constantinopol.

5.05 » A. Ploeştī, Băicoiŭ, Câmpina, Comarnic, Sinaia, Buştenī, Azuga, Predeal. Legăturī: în Câmpina cu tr. de la Doftana: în Predeal cu C. F. Ungare spre Arad, Buda-P., Viena)

5.25 p. m. **Pers.**—Comana, Giurgiu.

5.55 » **Accel.** Piteştī, Slatina, Craiova, T.-Severin, Vîrciorova, Buda Pesta, Viena, Paris.

*6.15 » **Expres**—Constanta, Constantinopol.

6.25 » **Accel.**—Ploeştī, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Mărăşeştī, Tecucī.

6.40 » **Persoane.**—Titu, T.-Vesteī, Pucioasa, Cîmpu-Lung, Piteştī, Curtea de Argeş.

9.10 » **Accel.**— Ploeştī, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Mărăşeştī, Tecucī, Bîrlad, Huşī, Vasluiŭ, Iaşī, Dorohoī, Ungheni, Kiew, Odesa.

10.15 » **Accel.**—Ploeştī, Buzăŭ, R.-Sărat, Focşanī, Mărăşeştī, Adjud, T.-Ocna, Moineştī, Palanga, Chişeneŭ, Bacăŭ, P.-Neamţu, Roman, Paşcanī, Iaşī, Fălticenī, Botoşanī, Dorohoī, Iţkanī, Cernăuţī, Lemberg.

11.20 » **Accel.**—Ploeştī, Buzĕŭ, Brăila, Galaţī, Berescī

11.40 » **Persoane.**—Titu, Piteştī, Roşiorī, Alexandria, Zimnicea, T.-Măgurele, Slatina, P.-Olt, Caracal, Corabia, Drăgăşanī, R.-Vilcea, Jiblea, Oc.-Marī, Cîinenī, T.-Roşu, Alvintu, Cluşiu, Sibiu, Făgăraş, Craiova, Calafat, Filiaşī, T.-Jiŭ, T.-Severin, Vîrciorova, Buda-Pesta.

---

*) Circulă numai Joia şi Duminica.

SOSIREA IN BUCUREŞTI

5.40 dim. **Pers.** —Buda-Pesta, Vîrciorova, Turnu-Severin, T.-Jiu, Filiaşī, Craiova, Calafat, Făgăraş, Sibiŭ, Cluşiŭ, Alvintu, T.-Roşu, Cîinenī, R.-Vilcea, Jiblea, Drăgăşanī, Corabia, Caracal, P.-Olt, Slatina, T.-Măgurele, Alexandria, Zimnicea, Roşiori, Piteştī, Titu.

6.00 » **Accel.**-Bereştī, Galaţī, Brăila, Buzăŭ, Ploeştī.

7.00 » **Accel.**—Lemberg, Cernăuţī, Iţkanī, Botoşanī, Dorohoī, Fălticenī, Iaşī, Paşcanī, Roman, Piatra-Neamţu, Bacăŭ, Chimeş, Palanga, Mâneştī, T.-Ocna, Adjud, Mărăşeştī, Focşanī, R.-Sărat, Buzăŭ, Ploeştī.

*7.20 » **Expres.**—Constanţa, Constantinopol.

8.04 » **Accel.**—Iaşī, Odesa, Kiev, Dorohoī, Vasluiŭ, Huşī, Bîrlad, Tecuciŭ, Mărăşeştī, Focşanī, Rimnicu-Sărat, Buzăŭ, Ploeştī.

10.30 » **Pers.**—Curtea de Argeş, Piteştī, Cîmpu-Lung, Pucioasa, T.-Vesteī, Titu.

10.45 » **Pers.**—Giurgiu, Comana.

11.00 » **Accel.**—Tecucī, Mărăşeştī, Focşanī, Rimnicu-Sărat, Buzăŭ, Slănic, Ploeştī.

11.25 » A. Predeal, Azuga, Buştenī, Sinaia, Comarnic Câmpina, Băicoiŭ, Buda, Ploeştī. (Legăturī: în Predeal cu trenul de la Viena, Budapesta, Arad, etc.: în Câmpina cutr. de la Doftana)

11.40 » **Accel.**—Paris, Viena, B.-Pesta, Vîrciorova, T.-Severin, Craiova, Slatina, Piteştī, Titu.

11.55 » **Pers.**—Braşov, Predeal, Sinaia, Doftana, Cîmpina, Slănic, Ploeştī.

12.10 p. m. **Accel.**—Constanţa, Cernavoda' Saligny, Feteştī, Călăraşī, Slobozia, Ciulniţa.

Iar Duminica şi Miercurea cu vaporul de la Constantinopol.

---

*) Circulă numaī Miercurea şi Duminica.

5.00 p.m. **Pers.** Galaţī, Brăila, Făureī, T.-Ocna, Adjud, Mărăşeştī, Focşanī, Odobeştī, R.-Sărat, Buzăŭ, Ploeştī.

*6.05 p. m. **Expres.** Londra, Paris, Ostenda, Bruxelles, Colonia, Frankfurt p|m. Munich, Viena, Buda-Pesta, Vîrciorova, T.-Severin, Craiova, Slatina, Piteştī, Titu.

7.50 » **Pers.** Giurgiu, Comana.

8.10 » **Pers.** — Braşov, Predeal, Sinaia, Doftana, Câmpina, Slănic, Ploeştī,

8.25 » **Accel.**—Berlin, Breslaŭ, Cracovia, Lemberg, Iţkanī, Botoşanī, Iaşī, Paşcanī, Fălticenī, Roman, Bacăŭ, Adjud, Mărăşeştī, Focşanī, R.-Sărat, Buzăŭ, Mizil, Ploeştī.

8.40 » **Pers.** Vîrciorova, T.-Severin, T.-Jiu, Filiaşī, Calafat, Craiova, Sibiŭ, T.-Roşu, Cîinenī, Jiblea, R.-Vilcea, Oc.-Marī Drăgăşanī, Corabia, Caracal, Piatra-Olt, Slatina, T.-Măgurele, Roşiorii, Costeştī, Piteştī, Curtea de Argeş, Cîmpu-Lung, Pucioasa, T.-Vesteī, Titu.

9.40 » **Accel.**—Viena, Buda-Pesta, Cluşiu, Braşov, Predeal, Sinaia, Cîmpina, Doftana, Ploeştī.

9.55 » **Pers.**—Constanţa, Cernavoda, Saligny, Făureī, Feteştī, Slobozia, Călăraşī, Ciulniţa.

10.25 » **Pers.**—Iaşī, Vasluiŭ, Huşī, Bîrlad, Tecuciŭ, Iţkanī, Botoşanī, Fălticenī, Paşcanī, P.-Neamţu, Bacăŭ, Palanga, Moineştī, T.-Ocna, Adjud, Mărăşeştī, Odobeştī, Focşanī, R.-Sărat, Galaţī, Brăila, Buzăŭ, Ploeştī.

10.40 » **Pers.** Curtea de Argeş, Piteştī, Cîmpu-Lung, Titu.

---

*) Circulă numaī Joia şi Duminica.

SOCIETATE ANONIMA UNGARA DE NAVIGATIE FLUVIALA SI MARITIMA

MERSUL VAPOARELOR

DE PASAGERĪ PE DUNARE

Valabil de la deschiderea Navigaţiunei 1903 st. n. pînă la alte dispoziţiunī

INTRE ZIMONY—BELGRAD—GALAŢI 1016 KILOMETRI

IN JOS				STAŢIUNELE	IN SUS			
In fie-care Duminică Marţī şi Vinerī	TIMPUL EUROPEI MEDIE	pleacă	4.00	Zimony (Semlin)	sosește	10.00	TIMPUL EUROPEI MEDIE	In fie-care Joī Sîmbătă şi Lunī
		»	5.00	Belgrad	»	9.00		
		»	6.00	Panciova	pleacă	8.00		
		»	7.35	Semendria	»	5.50		
		»	7.55	Kubin	»	5.20		
		»	8.30	Dubroviţa	»	4.30		
		»	10.90	Baziaş	pleacă sosește	2.30 2.10		
		»	10.59	Grădişte	»	1. 5		
		»	11.20	Moldova veche	»	12.30		
		»	12.45	Drencova	»	10.30		
		»	1.40	Şviniţa	»	9.00		
		»	1.50	Milanovatz	»	8.30		
		sosește pleacă	3.10 4.00	Orşova	pleacă sosește	6.00 6.00		

IN JOS				STAŢIUNELE	IN SUS			
In fie-care Lunī, Mercurī şi Sîmbătă	TIMPUL OST-EUROPEAN	sosește pleacă	6.00 6.30	Turnu-Severin	pleacă sosește	5.00 4.15	TIMPUL OST-EUROPEAN	In fie-care Mercurī Vinerī şi Duminică
		»	9.15	Radujevatz	pleacă	11.50		
		»	12.20	Calafat	»	6.40		
		»	12.55	Widin	»	8.20		
		»	3.10	Lom-Palanca	»	5.30		
		»	5.40	Bechet	»	1.55		
		»	6.00	Rahova	»	1.40		
		»	8.20	Corabia	»	10.55		
		»	9.30	Samovit	»	9.35		
		»	9.50	Nicopoli	»	8.45		In fie-care Marţī Jouī şi Sîmbătă
		»	10.05	Turnu-Măgurele	»	8.30		
		»	11.45	Siştov	»	7.05		
		»	12.20	Zimnicea	»	5.50		
		sosește pleacă	2.35 3.05	Rusciuk (Rustschue)	pleacă sosește	4.10 1.40		
		sosește pleacă	3.30 4.00	Giurgiu	pleacă sosește	1.10 1.00		
		»	6.20		pleacă	9.00		
		»	6.35	Tutrakan	»	9.30		
		»	8.55	Olteniţa	»	6.25		
			[illegible]	Silistra	pleacă sosește	2.10 2.00		
In fie-care Marţī Jouī şi Sîmbătă		»	12.30	Cerna-Vodă	pleacă	11.20		In fie-care Lunī Mercurī şi Vinerī
		»	2.30	Hârşova	»	10.40		
		»	3.15	Gura-Ialomiţeī	»	6.20		
		pleacă	6.30	Brăila	»	5.00		
		sosește	7.20	Galaţī				

OBSERVATIUNI GENERALE 1) orele din coloana stângă indicate în dreptul fie-căreī staţiunī să se citească de sus în jos; iar cele din coloana dreaptă de jos în sus.—2) Pentru linia Turnu-Severin-Galaţī vapoarele vor pleca după orologiul Ost-European care este un ceas maī înainte de cel al Europeī medie.—3) Orele de noapte începînd de la ora 6.00 seara pînă la 5.59 dimineaţa, sunt însemnate prin sublinierea minutelor.—4) Vapoarele între Zimony şi Orşova vor comunica în serviciul amestecat.

Budapesta, în Februarie 1903.

Direcţiunea.

ANUNCIU

SCOALA ORTODOXA DE FETE

„SANTA ELENA"

B-DUL NEATIRNAREI 75

Cu *Internat, Semi-internat* şi *Externat* Şcoală de educaţiune religioasă, naţională şi care pregăteşte fetele pentru familie.

Se predă *Studiī*, Limbile *Franceză* şi *Germană* vorbite, *Muzică, Pian, Pictură, Bucătărie, Groitorie* şi *Cultura zarzavaturilor* şi *gîndacilor*.

Grădină de copiī, Curs Primar, Tricotaj şi *Tesătorie de pînză, Mătase* şi *Stofe de lînă*. Şcoala are o capelă, unde elevele îşī fac rugăciunea.

Se primesc orī-ce fel de comande de croitorie, tricotaj şi ţesătorie, dărăcit şi tors lîna.

Fondatorul şcoaleī

Preot Iconom G. Ionescu

Profesor secundar.

Cea maī veche fabrică de clopote din Romania

Rog notaţī bine adresa

Niculae Spireanu

Cea maī veche fabrică de

Clopote, Policandre, Sfesnice

PENTRU BISERICI ŞI ŞCOLI

BUCURESCI

Str. Aurora, 62 (casa proprie)

pe cheiul Dîmboviţeī

Depoŭ cu diferite Clopote, Policandre şi Sfesnice gata.

Această fabrică fiind cea maī veche, rog a nu confunda adresa.— Angajamente se pot face şi prin scrisorī.

Medaliat la Expoziţia comuneī Bucureştī.

Casă fondată în anul 1842

Bucureştī Strada Aurora, 62 Casa proprie

BANCA POKORNY & C-IE

7, Strada Smârdan BUCURESTI Strada Smârdan, 7

Face toate operaţiunile de Bancă fără nicī o restrictiune. Face avansurī pe:

a) Efecte publice, acţiunī, obligaţiunī etc., cotate la bursele din ţară saŭ străinătate;
b) Mărfurī, cereale, materiī prime etc., carī nu sunt expuse stricăciuneī pînă la 2/3 din valoarea lor, pe durata de 4 lunī, precum şi **vinculaţiunī.**
1. Scompt de portofoliŭ cu 3 semnăturī bancabile şi nu maī lung de 100 zile.
2. Imprumuturī pe semnătură proprie şi cu gir contra poliţe, presintând garanţiī reale şi personale.
3. Reescompt de portofoliŭ propriŭ·
4. Cumpărărī şi vînzărī de hîrtiī de valoare pentru comptul terţilor.
5. Incasso de efecte comerciale şi cupoane precum şi scontarea lor.
6. Efectuarea de plăţī şi încasărī pe pieţele din ţară şi străinătate.
7. Cumpărărī şi vînzărī în comision de mărfurī, cereale şi tot felul de materiī prime.
8. Primim sume în Cont curent, benificând dobînzī.
9. Primim spre păstrare orī-ce fel de obiecte de valoare.
10. Primim domiciliarea efectelor comerciale, şi în fine
11. Orī-ce alte transacţiunī de această specialitate.

SECTIUNE SPECIALA PENTRU CEREALE

Adresa telegrafică: „POKORNYBANK"

Tipografia G. A. LAZAREANU, Strada Episcopiei 3. Bucuresci. (Telefon).